

ЗВЯЗДА

12 КРАСАВІКА 2014 г. СУБОТА № 68 (27678) Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Усё аб ільготах для шматдзетных

Новашта рукі, калі ёсць грошы?

«Белыя Росы» вяртаюцца...

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

СТАР 3

СТАР 4

СТАР 6

Парламенцкі дзённік

СЕНАТАРЫ ПРАГАЛАСАВАЛІ ЗА «БОЛЬШ ПРАЗРЫСТЫ» ВОДНЫ КОДЭКС

На другім пасяджэнні чацвёртай сесіі Савета Рэспублікі пятага склікання сенатары разгледзелі больш за дзесяць пытанняў. Адно з іх датычылася новых прынцыпаў аховы і выкарыстання водных рэсурсаў у Беларусі, змен у дзяржаўным рэгуляванні водакарыстання і паляпшэння экалагічнага стану паверхневых вадаёмаў.

БАСЕЙНАВАЕ КІРАВАННЕ

У праекце Воднага кодэкса прадугледжваецца басейнавы прынцып кіравання воднымі рэсурсамі, у адпаведнасці з якім асноўнымі адзінкамі кіравання выступаюць тэрыторыі рачных басейнаў, — пракаментаваў журналістам канцэптуальныя змены ў прававым рэгуляванні адносін у галіне выкарыстання і аховы вод член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні, генеральны дырэктар сумеснага таварыства з абмежаванай адказнасцю «Марко» Мікалай МАРТЫНАУ. — Будуць стварацца басейнавыя саветы такіх рэк, як Дняпр, Заходняя Дзвіна, Заходні Буг, Нёман, Прыпяць. Рашэнні прыродаахоўнага міністэрства будуць зацвярджацца і ўзгадняцца з тымі аб'явамі або Мінскім гарвыканкамам, на тэрыторыі якіх гэтыя рэкі працякаюць. Самае галоўнае тут — удзел грамадскасці, прадстаўнікі якой увайдучы ў басейнавыя саветы, што дазволіць прымаць больш аб'ектыўныя рашэнні.

Праектам прадугледжаны таксама «больш празрыстыя» патрабаванні да ўзвядзення і ліквідацыі выкапных сяжалак на тэрыторыі зямельных участкаў. «Можна будзе зрабіць гэта без дадатковых узгадненняў, прытрымліваючыся пэўных абмежаванняў, мета якіх — папярэдзіць ушчамленне правоў і інтарэсаў іншых землекарыстальнікаў», — заўважыў сенатар.

Дзеючае заканадаўства прадугледжвае знос усіх пабудаваных без адпаведных праектаў жывёлагадоўчых ферм палізу азёр. Згодна з тэкстам новага кодэкса, гэтыя фермы могуць існаваць, але яны павінны быць рэканструяваныя такім чынам, каб забаронена вада з іх тэрыторыі не трапіла ў грунт, а потым — у вадаёмы.

Яшчэ адно важнае змяненне — змяненне памераў водаахоўных зон на тэрыторыі вялікіх рэк да 600 метраў, на тэрыторыі малых — да 500 метраў. «Гэта дазволіць пашырчы будаўніцтва палізу вадаёмаў, — лічыць Мікалай Мартынаў. — Нормы тычыцца і будаўніцтва аўтазаправачных станцый уздоўж дарог, безумоўна, з захаваннем абавязку па экалагічнасці такіх аб'ектаў. Апроч іншага, новы кодэкс ліквідуе ўмовы для чыноўнікаў валакіты ў адносінах атрымання дазволу на водакарыстанне».

Разам са спрашчэннем пэўных нормаў, праект Воднага кодэкса прадугледжвае і больш строга меры ў справе абароны водных рэсурсаў. Напрыклад, прапануецца катэгарычная забарона выгрузкі снегу, перамяшанага з сальямі растварамі, на берагі рэк і азёр.

ВЫШЭЙ — МОЖНА

Савет Рэспублікі таксама адобрыў папраўкі ў некаторыя законы па пытаннях мінімальнай заробатнай платы. Новая рэдакцыя закона прадугледжвае ўстаўленне і парадак павышэння мінімальнай заробатнай платы, вызначае сферу яе прымянення, адказнасць за парушэнне заканадаўства аб устаўленні і парадку павышэння мінімальнай зарплаты.

Міністр працы і сацыяльнай абароны Марыяна ШЧОТ-КІНА, прадстаўляючы дакумент сенатарам, адзначыла, што асноўная навацыя заключаецца ў тым, што ўпершыню ўрад будзе ўстаўляваць толькі памер месячнай мінімальнай зарплаты. Памер пагадзінай «мінімалкі» трэба будзе вызначаць разліковым шляхам для розных катэгорый работнікаў, зыходзячы з памеру мінімальнай месячнай заробатнай платы. «Гэта звязана з тым, што ўзнікаюць пытанні, як аплачваць працу інвалідаў, як аплачваць працу пры скарачэнні працоўным дні і пры асоблівых умовах працы. У законапраекце даецца дакладны алгарытм, як разлічыць пагадзіную мінімальную заробатную плату для канкрэтных работнікаў», — растлумачыла яна.

Акрамя таго, паводле слоў Марыяны Шчоткінай, у законапраекце даецца дакладнае азначэнне мінімальнай зарплаты, устаўляваецца, што гэта — найніжэйшая мяжа, якую гарантуе наймальнік пры аплаце працы ў пэўных умовах. «Гэта значыць, вышэй можна, а ніжэй — нельга. З дапамогай калектыўных дагавораў і пагадненняў могуць быць устаноўлены больш высокія ўзроўні мінімальнай заробатнай платы», — сказала кіраўнік ведамства.

СТАР 2

ІНВЕСТИЦЫІ Ў ДУХОЎНАСЦЬ

Рашэнне аб адраджэнні вытворчасці сліцкіх паясоў было правільным, лічыць Аляксандр Лукашэнка

Учора Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка наведаў прадпрыемства «Сліцкія паясы». Прэзідэнт азнаёміўся з тэхналагічным працэсам вытворчасці аналага сліцкага паяса і суверённай прадукцыі на прадпрыемстве, з тэхналогіяй самабытнага народнага ткацтва, паведамаў БЕЛТА. Як было дэманстравана кіраўніку дзяржавы, уся выпушчаная тут прадукцыя сёння запатрабавана. У планах прадпрыемства — пашырэнне асартымэнту, выпуск прадукцыі для царквы.

«У мяне амаль камень з душы зняты. Мяне пераканалі, што мы правільна зрабілі, адрадызішы гэты прадмет таго часу. Хоць усё і нятанна, але гэта таго кашта-

вала, таму што застанецца ў гісторыі, на стагоддзі», — сказаў Прэзідэнт. Кіраўніку дзяржавы ўручылі першы сліцкі паяс, зроблены на прадпрыемстве. Ён з'яўляецца поўнай копіяй арыгінальнага гістарычнага паяса. У якасці сыравіны пры вырабе гэтага аналага выкарыстоўваліся пазалочаныя ніткі і ніткі з натуральнага шпунку. Копія сліцкага паяса мае даўжыню 350 см, шырыню 33,5 см і вагу 500 г. Падарунак кіраўніку дзяржавы ўручылі работніцы, якія выткалі гэты паяс. Учора ён быў дастаўлены на захоўванне ў Палац Незалежнасці.

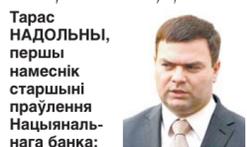
Звяртаючыся да ткачых, Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што ў іх нялёгка праца. «Заробак, напэўна, не той, які вы

павінны атрымаваць, таму што гэта цяжкая праца», — сказаў Прэзідэнт. — Думаю, да канца наступнага года вы пра яго не будзеце гаварыць. Трэба паціху выходзіць на экспарт, па паўцэнта павышаючы цану, і тады прыйдзе да сусветных цен. Дзяржава ўклала вялікія грошы, прычым не ў лепшыя часы. Прадукцыя, якую вы робіце, павінна знаходзіць пошук. Шукайце, прапануйце — трэба мабілізавацца і, можа быць, больш прадаваць таго, што запатрабавана».

Размаўляючы з работнікамі прадпрыемства «Сліцкія паясы», Прэзідэнт закрунуў не толькі вытворчыя тэмы. У прыватнасці, гаворачы аб сітуацыі ў суседняй Украіне, Аляксандр Лукашэнка заявіў, што мы гатовы прыняць украінцаў у сабе ў краіне, калі прыйдзеце, але лепш, каб у іх было ціха і спакойна. А самі жыхары Беларусі, каб не дапусціць сітуацыі, падобнай на тую, якая здарылася ў суседзяў, «павінны спакойна і ціха працаваць, зарабляючы для сабе».

У гутарцы з жыхарамі Сліцка, Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што ў краіне вырашаецца пытанне паступовага павелічэння заробатнай платы работнікаў сфер адукацыі і аховы здароўя. «Усё залежыць ад вас. Трэба заробіць дадатковую капейку. Яна патрапіць у бюджэт, і мы ад бюджэту падтрымаем вас», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

ЦЫТАТА ДНЯ

Тарас НАДОЛЬНЫ, першы намеснік старшыні Нацыянальнага банка: «Зніжэнне Нацбанкам стаўкі рэфінансавання на 1% выклікана аб'ектыўнымі прычынамі. Сёння ёсць магчымасць пры захаванні эсорткасі грашова-кредытнай палітыкі стаўку рэфінансавання знізіць. Існуюць пэўныя патрэбы ў крэдытаванні эканомікі. Безумоўна, стаўкі ў беларускім рублі не тое што эсорткасі, але дзевяці зарароджальныя. Зыходзячы з таго, што ўзровень інфляцыі ідзе на зніжэнне, магчымасці для зніжэння стаўкі рэфінансавання на адзін працэнтны пункт дастаткова аб'ектыўныя. Немаўмажнае значэнне мае і пэўная стабільнасць на грашовым рынку Беларусі».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 12.04.2014 г.

Table with exchange rates for USD, EUR, RUB, and UAH.

НАДВОР'Е СЁННЯ

Table with weather forecasts for various cities.

Курсавая розніца

У ЧАКАННІ ЗНІЖЭННЯ

Паветраны шарык нельга надзімаць занадта моцна, бо ў пэўны момант ён можа лопнуць. Гэтая прастая, з дзятцінства засвоеная ісціна выдатна ілюструе сітуацыю з ненатуральна высокім коштам еўра.

Вельмі дзіўна, што дагэтуль Еўрапейскі Цэнтрабанк не прымае нейкіх канкрэтных захадаў па зніжэнні курсу сваёй валюты. Чаго яны чакаюць — незразумела. Але агульнавядома, што завышаны курс не прыводзіць ні да чаго добрага. А на міжбанкаўскім рынку ўвогуле занадта высокі кошт з'яўляецца своеасаблівым сігналам да таго, што хутка можа адбыцца разкае зніжэнне, а значыць, пэўную валюту трэба «скідаваць», каб не прагарэць. Нездарма графікі, якія адлюстроўваюць дынаміку курсу той ці іншай грашовай адзінкі, як правіла, вельмі «нервовыя» і складаюцца з плаўных перыядаў росту і рэзкіх абвалаў. Апошнім часам аналітыкі прадракаюць еўра значнае зніжэнне ўжо да сярэдзіны года. І мне здаецца, што яны маюць рацыю.

Беларускі рубель зноў патаннеў. За гэты тыдзень долар адносна нашай валюты падаражаў на 20 рублёў (плюс 0,2%) да 9920. А еўра падняўся аж на 230 рублёў (плюс 1,7%) да 13790. Адступіў назад толькі расійскі рубель — на 0,5 грашовай адзінкі (мінус 0,2%) да 278,5. Дарчы, «расіянін» за апошнія дні здаў пазіцыі і адносна еўра з долларам. На гэта паўплывалі хваляванні ва ўсходняй Украіне.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

На слыху

Галіна ЖУКАВА з сынам Сярогам.

«ХАЧУ, КАБ ДЗЕЦІ БЫЛІ СА МНОЙ»

Пра шматдзетную сям'ю Галіны Жукавай з вёскі Стрыгава Кобрынскага раёна ўся краіна даведлася пасля таго, як знайма ўкраіна яе 9-гадовую дачку Ксенію і вывезла немаведама для чаго ў Расію.

Дзяўчынка, на шчасце, праз тыдзень знайшлася. Але з'явілася інфармацыя, што ў Галіны забіраюць пляярчых малодшых дзяцей. Інтэрнэт літаратура ўзвараўся гнеўнымі каментарамі на адрас чыноўнікаў, якія разлучаюць маці з дзецьмі. Каб высветліць, як выглядае сітуацыя на самой справе, карэспандэнт газеты накіраваўся ў Стрыгава.

Дом Галіны Жукавай зусім не маленькі, месца тут хапае для ўсёй вялікай сям'і. Але ж і праблем у гэтай хаце таксама хапае. Вось каблеткі аповед 35-гадовай маці сям'яных дзяцей пра жыццё:

— Нарадзілася і вырасла ў вёсцы Хмелева Жабінкаўскага раёна. У 16 гадоў паехала да цёткі ў Віцебскую вобласць, пазнаёмілася з 23-гадовым хлопцам, думала, гэта лёс. Цяпер старэйшай дачцэ Каці сямнаццаць з паловай гадоў. Пасля Каці праз год нарадзіўся Андрэй. Але жыццё з мужам не атрымалася. Ён амаль не працаваў, пачаў руку на мяне паднімаць. Па тэлефоне прасілася ў маці вярнуцца дадому. Праз нейкі час прыехалі

маці з сястрой ды забралі мяне з дзецьмі і чамадаман рэччу.

Працавала ў калгасе цяляніцай, ніякай работы не дуралася, кармы і вяду на сабе насіла. Сустрэўся чалавек, які прапанаваў жыць разам. На той час ён быў загадчыкам фермы. Падумала: станоучы мужчына, нарэшце будзе сапраўднай сям'я. Сынціся, сталі нараджацца дзеці. Шукалі са сваім грамадзянскім мужам месца, дзе дадуць добрае жыллё. Пераманілі некалькі месцаў жыхарства. Дом далі ў вёсцы Песцяны Кобрынскага раёна. Але грамадзянскі муж не спяшаўся ўзаконваць адносіны. Ніводнага з дзяцей ён на сабе не запісаў. Работу кінуў. Біў — цярпела, аж пакуль не стала крывёю кашляць. Давялося расстатца.

На пераезд у Стрыгава меліся дзве прычыны. Той калгасны домик пачаў разбурацца, а на рамонт не было ні сіл, ні сродкаў. І галоўнае, што тут аграгарадок, школа, садок побач, не трэба дзецям мёрзнуць на прыпынку ў чаканні аўтобуса. У вёсцы ёсць музычная школа. Ксенія займаецца музыкай. Таму я ўзяла крэдыт на пакупку дома, з якога 200 мільянаў рублёў нагасіла дзяржава як дапамогу шматдзетнай сям'і. Сем мільянаў трэба выплаціць самой па дамоўленасці з бязьмілі гаспадарамі.

СТАР 3

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

РАСІЯ НЕ ВЫДАСЦЬ ЯНУКОВІЧА

Генпракуратура Расіі не баюць падстаў для экстрадыцыі Віктара Януковіча ва Украіну. Пра гэта заявіў у пятніцу, 11 красавіка, генеральны пракурор РФ Юрый Чайка ў Сімферопалі. «...Па нашых даных, ён не здзейсніў ніякіх злачынстваў», — сказаў Чайка, дадаўшы, што Масква па-ранейшаму лічыць Януковіча легітымным прэзідэнтам».

«АЛЬФА» АДМОВІЛАСЯ ІСЦІ НА ШТУРМ У ДАНЕЦКУ І ЛУГАНСКУ

Кіраўніцтва ўкраінскага спецпадраздзялення «Альфа» адмовілася штурмаваць захопленыя па-прадзіскай настроенымі актывістамі будынкі ў Данецку і Луганску. Афіцэры адкрыта заявілі пра гэта на нарадзе сілавойку з удзелам першага віцэ-прэм'ера Віталія Ярэмы ў Данецку і ў прысутнасці сакратара СНБА Украіны Андрэя Парубія ў Луганску, перадае From-UA. «Мы не пойдзем маць у сабе ўзросту ў будынкі Луганска і Данецка. Мы будзем працаваць выключна ў рамках закона. Нашы падраздзяленні створаны для вызвалення заложнікаў і барацьбы з тэрарызмам», — заявілі спецадзінцы.

ФРАНЦУЗСКИМ ПРАЦАДАЎЦАМ ЗАБОРАНЕНА ТУРБАВАЦЬ ПАДНАЧАЛЕННЫХ ПАСЛЯ 18.00

Прафсаюзы і арганізацыі працадаўцаў Францыі заключылі пагадненне, якое забараняе працадаўцам турбаваць сваіх падначаленых пасля заканчэння працоўнага дня, перадаюць інфармагенцыі. Цяпер работнікі кампаній могуць не адказваць на дзельныя тэлефонныя званкі або электронныя паведамленні да 9.00 і пасля 18.00.

МЕСЦАЗНАХОДЖАННЕ ЧОРНЫХ СКРЫНЬ МАЛАЙЗІЙСКАГА «БОІНГА» ВІЗНАЧАНА

Пра гэта паведаміў прэм'ер-міністр Аўстраліі Тоні Эбат. Паводле яго слоў, выратавальнікі ўз'ялі, што ведаюць месцазнаходжанне чорных скрынь з дакладнасцю да некалькіх кіламетраў. Аднак ён адзначае, што пакуль наперадзе шмат цяжкасцяў: перш чым зразумець, што адбылося пад час палёту «Боінга», прыйдзеца спачатку падняць яго самаліцы з марскога дна, з глыбіні каля чатырох з паловай тысяч метраў. Між тым, чорныя скрыні ў хуткім часе могуць спыніць сігналы.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ХОЧАЦЕ ДОЎГА ЖЫЦЬ? ДАРУЙЦЕ САБЕ

Лічыцца, што здольнасць чалавека спраўляцца са стрэсам уплывае на стан здароўя. Цяпер жа спецыялісты раць не проста выкарыстоўваць метадыкі расслаблення для павелічэння працягласці жыцця.

На іх думку, нельга быць да сабе занадта патрабавальным, піша The Telegraph. Неабходна прыняць пазіцыю «самаспаўчывання». Калі чалавек не внавіцаць сабе за тое, што перажывае з нагоды стрэсавых момантаў, што не можа сабе ўзяць у рукі, ён толькі выйграе ад гэтага. Жыццё стане лгчэйшым і больш шчаслівым. Людзі, не здольныя да самаспаўчывання, падвяргаюцца большаму стрэсу. Яны чапляюцца за перажыванні, што павышае рызыку узнікнення хвароб (у тым ліку анкалагічных, сардэчна-сасудзістых, а таксама хвароб Альцгеймера).

Агульная справа

ЦЭНТР, ЗДОЛЬНЫ ВЫРАТАВАЦЬ ЖЫЦЦЁ

Сродкі, заробленыя на рэспубліканскім суботніку, які праводзіцца сёння, пойдучы на стварэнне цэнтра пазітрона-эмісійнай тамаграфіі ў РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава. Такое рашэнне прыняла рабочая група па падрыхтоўцы суботніка пад кіраўніцтвам намесніка прэм'ер-міністра Анатоля ТОЗІКА.

«Рэалізацыя дарагога праекта ўжо распачата, — патлумачыў віцэ-прэм'ер. — З бюджэту накіравана больш за 100 млрд рублёў. Трэба яшчэ 460 млрд, і сродкі, заробленыя на суботніку, вельмі дапамогуць». Дарчы, пазітрона-эмісійная тамаграфія — самы сучасны і дакладны метад, які дазваляе выяўляць ракавыя пухліны памерам каля 1-2 мм. Ніводнае абсталяванне больш не зольна на гэта. Па словах намесніка дырэктара РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі Сяргея ЧЫРВОНАГА, выкарыстанне метаду дазваляе вызначыць ступень распаўсюджвання пухліннага працэсу, выявіць драбніткі метастазы, ацаніць эфектыўнасць праведзенага лячэння і самае галоўнае — своечасова выявіць рэцідыв захворвання. На першым этапе асноўны цэнтр размесціцца на тэрыторыі РНПЦ анкалогіі, дзе будзе тры сканавальныя тамаграфы. У далейшым магчыма размяшчэнне такіх жа тамаграфуў у рэгіёнах і сталіцы.

Варта нагадаць, што сёлета Беларусь святкуе 70-ю гадавіну вызвалення ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і 100-годдзе з пачатку Першай сусветнай вайны. Аня-толь Тозык адзначае, што ў сувязі з гэтым рэспубліканскім органам дзяржкіравання і іншым дзяржаўным арганізацыям, падпарадкаваным ураду, мясцовым выканаўчым і распарадчым органам, іншым арганізацыям рэкамендавана на добраахвотнай аснове правесці рэспубліканскі суботнік на працоўных месцах або добраўпарадкаваць і прывесці ў належны стан мемарыяльныя комплексы, помнікі, месцы баёвай і вайсковай славы, пахаванні часоў Першай і Другой сусветных войнаў.

Уладзіслаў СОУПЕЛЬ.

Міністэрства фінансаў растлумачыла парадак пералічэння грашовых сродкаў, заробленых на рэспубліканскім суботніку 12 красавіка. Адпаведная інфармацыя размешчана на афіцыйным сайце міністэрства.

Фізічныя і юрыдычныя асобы пералічаюць грашовыя сродкі на банкіўскі рахунок райвыканкамаў і гарвыканкамаў, нумары якіх варта ўдакладняць на месцах. Потым райвыканкамаў і гарвыканкамаў накіроўваюць сродкі, якія паступілі, на банкіўскі рахунок аблвыканкамаў і Мінгарвыканкама. Далей грошы будуць пералічаны на рахунак Міністэрства фінансаў у Нацыянальным банку. Нумар рахунку ў беларускіх рублях: 364090000105, код банка 153005042, атрымальнік — Міністэрства фінансаў, УНП 100691903.

12 КРАСАВІКА — РЭСПУБЛІКАНСКІ СУБОТНІК. На якія мэты расходуюцца сродкі, заробленыя на рэспубліканскім суботніку.

12 красавіка 2014 года: Заробленыя сродкі будуць накіраваны на стварэнне цэнтра звышдакладнай дыягностыкі ў РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава. 20 красавіка 2013: зароблена Br53,8 млрд. 21 красавіка 2012 года: зароблена Br41 млрд. 16 красавіка 2011 года: зароблена Br21,1 млрд.

Да 1 жніўня павінен быць наведзены парадак на ўсіх прадпрыемствах

Падчас рабачай паездкі ў Слуцк Аляксандр Лукашэнка пацкавіўся ў губернатара Мінскай вобласці праблемнымі прадпрыемствамі ў Слуцку. Сямён Шапіра адзначыў, што насцярожвае праца мясцовага мясакамбіната, на якім скла-лася дрэнная эканамічная сітуацыя і выгулены страты.

Камітэта дзяржаўнага кантролю Аляксандру Якабсону. Аляксандр Лукашэнка таксама распарадзіўся з сённяшняга дня накіраваць на прадпрыемства дырэктарам старшыню Камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Мінскага аблвыканкома.

СЕНАТАРЫ ПРАГАЛАСАВАЛІ ЗА «БОЛЬШ ПРАЗРЫСТЫ» ВОДНЫ КОДЭКС

Кантроль над міграцыяй Сярод ухваленых Саветам Рэспублікі ратыфікацый міжнародных дагавораў — беларуска-таджыкстанскае пагадненне аб часовай працоўнай дзейнасці грамадзян дзвюх краін на тэрыторыі абедзвюх дзяржаў.

Сенатары ўрадавага савета Рэспублікі Беларусь.

Дакумент дае магчымасць бакам каардынаваць дзейнасць на рэгуляванні асноўных кірункаў супрацоўніцтва ў розных галінах дзейнасці працоўных мігрантаў. Як растлумачыў намеснік міністра ўнутраных спраў Мікалай Мельчанка, прадстаўляючы дакумент сенатарам, у прыватнасці, гэта датычыцца парадку ўезду, працаўладкавання, знаходжання і выезду, пытанню сацыяльнай абароны, пенсійнага забеспячэння, умоў і аховы працы, аплаты, пада-ткаабкладання, пералічэння заробленых грошай у дзяржаў пастанянага пражывання, аказання медыцынскай дапамогі.

падарозных фінансавых аперацый, а таксама не больш чым на два працоўныя дні прыпынцы ажыццяўленне гэтай фінапераліцы для прыняцця рашэння пра яе ажыццяўленне або пра адмову.

Супраць «адмывання» грошай Беларускія сенатары ўхвалілі таксама законапраект пра ўнясенне змен і дапаўненняў у закон «Пра меры па прадухіленні легалізацыі прыбыткаў, атрыманых злачынным шляхам, і фінансаванні тэрарыстычнай дзейнасці».

Адным з новаўвядзенняў з'яўляецца неабходнасць інфармавання банкамi ўдзельніка фінапераліцы пра яе прыпыненне і адмову ў ажыццяўленні з указаннем матываваных падстаў.

Да Дня касманautyкі Дзяржаўны літаратурна-мемарыяльны музей Якуба Коласа сумесна з Музеём горада Мінска арганізавалі выставу «Зорнае неба» вядомага скульптара і народнага мастака Беларусі Івана Міско.

«Касмічным» скульптарам Івана Якімавіча называюць нездарма: яго заўсёды прыцягваў космас. У калекцыі мастака шмат скульптурных партрэтаў вядомых касманautyаў, сярод якіх ёсць, безумоўна, і беларусы — Пётр Клімук і Уладзімір Каваленяк.

СВЯТА ПАЭЗІІ І КОСМАСУ

прывабнае і прыгожае, але і не мог нават меркаваць аб тым, што пройдзе час і людзі змогуць паляцець у космас. Калі б народны паст жыві у наш час, космас абавязкова быў бы апеты ў яго творчасці.

Навіцікі. Прычым гэты відэазапіс усе наведвальнікі выставы змаглі пабачыць на ўрачыстай цырымоніі адкрыцця.

АЛІМП СКАРЫЎСЯ

У Мінску ўчора адкрыўся атэль «Вікторыя-Алімп»

А увогуле за апошнія два тыдні свае дзверы для гасцей адчынілі 8 гасцініц. «Вырашана мэтавага задача — сталеца забяспечана месцамі ў гасцініцах», — заявіў прэм'ер-міністр Міхал Мясніковіч на адкрыцці гасцінічнага комплексу.

КАБ ПАСПЕЦЬ НА СУБОТНІК

У сувязі з правядзеннем рэспубліканскага суботніка рух цягнікоў Мінскага метрапалітана ў першую змену будзе арганізаваны па графіках будных дзён.

Гэтак жа, як па будных днях, будучы курсіраваць 30 аўтобусных, 5 тралейбусных і трамвайных маршрутаў №3, паведамліў у дзяржаўным прадпрыемстве «Мінсктранс».

ВА УКРАЇНУ БІЛЕТАЎ ПАКУЛЬ ШТО НЯМА 3 27 мая часова прыпыняецца продаж праязных дакументаў на цягнікі фарміравання Беларускай чыгункі, якія курсіруюць па ўкраінскім напрамку, паведаміла прэс-служба магістралі.

ПРЫЕМНЫЯ БОНУСЫ Ў АДНОЙ КАРТЦЫ

Аператар нацыянальнай сістэмы збору платы за праезд BelToll ініцыяваў да чэмпіянату свету па хакеі выпуск брэндаваных картка лаяльнасці «AUTONEEL» спецыяльна для замежных гасцей Беларусі.

турфірмах і гасцініцах. Гэтая картка дае права зніжка па шырокім спектры паслуг, пачынаючы ад пакупкі паліва для аўтамабіля да наведвання санаторыяў і дамоў адпачынку.

Цяпер любы замежнік, які падае заяву на атрыманне беларускай візы, незалежна ад мэты візіту, разам з дазваленнем на ўезд будзе атрымаваць «Картку гасця Рэспублікі Беларусь» з сімволікай і кантактамі сістэмы BelToll.

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

ПРАВАСЛАЎНАЯ ЛІТАРАТУРА — НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Выстава «Духовная книга» адкрыецца 14 красавіка на філіялагічным факультэце БДУ. Прывічана яна галюўнаму хрысціянскаму святу — Вялікадню.

Увазе наведвальнікаў будучы прапанаваны розныя выданні Бібліі, кнігі пра беларускіх святых і асноўныя хрысціянскія тэаісты, а таксама розная праваслаўная літаратура на беларускай мове.

Гасцей чакае сустрача з членам Беларускай біблейскай камісіі, загадчыкам кафедры славянскіх літаратур філіялагічнага факультэта БДУ Іванам Чаротам.

У перыяд работы выставы, якая прадоўжыцца да 20 красавіка, усе ахвотныя змогуць таксама пабачыць абразы Багроддзі, якія найбольш часта прадстаўлены ў беларускіх храмах.

Груз вагоў болей за 26 тон быў адпраўлены кампаніяй, зарэгістраванай у Літоўскай Рэспубліцы. Атрымаліся тавару з'яўлялася фірма, што знаходзіцца ў Казахстане.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Table with financial data for OAO «Мінсктелекомстрой» for January-December 2013. Includes sections for assets, liabilities, and equity.

Аматарам хакея — «ззялены калідор»

Прадстаўнік кампаніі-аператара сістэмы BelToll Сяргей БУРБІ таксама адзначыў, што на час правядзення чэмпіянату свету па хакеі ў Мінску (з 25 красавіка па 31 маі) цяпер вызваляюцца ад платы за праезд па платных аўтамабільных дарогах і замежных аўтамабільнасці.

На вызначаны перыяд карыстанне платных аўтамабільнасці дарогамі замежнікамі будзе ажыццяўляцца без заключэння дагавора на іх выкарыстанне і рэгістрацыі ў сістэме электроннага збору платы — гэтак жа, як цяпер вышэйзгаданымі дарогамі карыстаюцца грамадзяне краін, якія ўваходзяць у Мытны саюз.

Разам з тым, «Картка гасця» дае магчымасць атрымаваць пэўныя зніжкі на розныя тавары і паслугі. Напрыклад, там прадугледжаны розныя бонусы пры куплі паліва і абслугоўвання ў службаў аўтасэрвісу.

Ключ ад усіх дзвэрэй...

У Беларусі праграма лаяльнасці ў сістэме «AUTONEEL» працуе з 2008 года. За пяць гадоў больш за 3 млн чалавек сталі ўладальнікамі «Карткі гасця горада Мінска» і «Карткі гасця Рэспублікі Беларусь».

Змены ў раскладзе

У сувязі з рамонтам чыгуначнага моста на перагоне Рудзенск — Пухавічы 15 і 16 красавіка часткова змяняецца расклад руху цягнікоў рэгіянальных ліній эканом-класа.

Шараг цягнікоў рэгіянальных ліній эканом-класа адпраўляюцца са станцыі «Мінск-Пасажырскі», прыпыначнага пункта «Істыгтур культуры» будучы слядваецца да станцыі «Рудзенск» і назад, адпраўляюцца са станцыі «Жлобін», «Бабруйск», «Асіповічы» да станцыі «Пухавічы» і назад. Перавозка пасажыраў паміж станцыямі «Рудзенск» і «Пухавічы» будзе весіцца аўтобусаі.

МАСЛА З «ПРЫМЕССЮ»

У чыгуначным кантэйнеры са змазначымі масламі спрабавалі незаконна правезці схаваныя запчасткі і электраінструмент коштам болей як 124 мільёны рублёў.

Груз вагоў болей за 26 тон быў адпраўлены кампаніяй, зарэгістраванай у Літоўскай Рэспубліцы. Атрымаліся тавару з'яўлялася фірма, што знаходзіцца ў Казахстане.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Маладзечна» «дадатковы» груз, пра які ў суправадзальных дакументах, зразумела, не было ніякай згадкі, быў знойдзены.

Table with auction information: ДАПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 24 апреля 2014 года.

«ХАЧУ, КАБ ДЗЕЦІ БЫЛІ СА МНОЙ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Галіна расказвае, што сустрэлі шматдзетную сям'ю ў Стрыгаве добра. Кіраўнік мясцовай гаспадаркі адразу ж прадаў карову ў крэдыт. Праз тыдзень пасля пераезду дзеці былі з малаком. Сама яна ўладкавалася працаваць на ферму даяркай. Але работа была цяжкай, фактычна ўвесь дзень занятая, а зарплата невысокая. Паводле яе слоў, влічачы за соткі, за карову — і атрымліваць няма чаго. Таму з сельгаспрадпрыемства звольнілася, пайшла працаваць у Брэст на «Санта-Брэмар». Зарплата — чатыры мільёны. Адзіная нязручнасць, што далёка. На ранішнюю змену трэба выходзіць з дому каля 4-х раніцы, ісці пехатою дзве гадзіны да Кобрынна, а там аўтобус падпрыемства вязе ў Брэст. Выйдзець з дому ў чатыры, а вярнуцца а палове адзінаццатай вечара. Але графік зручны: дзень працуеш — суткі дома, ноч працуеш — двое сутак дома, усё можна зрабіць. Дзеці ў гэты час, вядома, заставаліся «як дзядзедца». Часта малых глядзела суседка-педагог.

— Вось таму, — тлумачыць

Галіна, — я і прывеціла былою аднавяскоўку Ірыну Корпан. Думала, можа іншым разам яна і за дзецямі прыгледзіць. Ірына, калі не п'е, здаецца нармальнай. Я яе нават хлеб пячы навучыла.

І тут жа згадвае, што спецыялісты сацыяльна-педагагічнага цэнтру ёй забаранялі прымаць у доме гэтую жанчыну з вядомай рэпутацыяй. Але ж Галіна яе пашкадавала — той хутка нараджае...

Пра выкардальніцу Ксенію Ірыну Корпан асабліва размова. Яна па сваёй распуснасці, відаць, пераўзішла многіх падобных да яе кабет. Бацькоўскіх правоў пазбаўлена, пабывала ў турме, але зноў будзеца па прытонах, зноў нараджае. Пры тым, што ў жанчыны ёсць багатыя родзічы ў Расіі, якія гатовыя купіць ёй дом, дапамагчы матэрыяльна, калі яна згодзіцца жыць па-чалавечы. А ёй гэта трэба? Ніхто цяпер не можа зразумець, навошта ёй была гэта дзяўчынка ў яе падарожжы. Можа, патлумачыць міліцыі, калі яе ўсё ж затрымаюць.

Галоўнае, чаму радзецца Галіна, — дачка расказала, што яе

не крыўдзілі, кармілі ўсе дні. Але ж дзіця перажыло стрэс, спіць вельмі неспакойна, ёй сняцца велікагрузныя машыны — фуры, якія перакрываюцца і гараць. Яна са сваёй дарослай спадарожніцай ехалі ў асноўным на такіх машынах. «Ксенія — дзіця, для яе падарожжа было гульні, яна спужалася цяпер, калі вярнулася дадому і ёй расказалі, як

перажывала мама, як яе шукалі», — згадвае Галіна Пасюк, дырэктар Кобрынскага раённага сацыяльна-педагагічнага цэнтру.

Галіна Вавілаўна ведае гэтую сям'ю і бывае тут на працягу апошніх гадоў шасці. Педагог кажа, што Галіна Жукава любіць сваіх дзяцей. Прадукты ў доме ёсць заўсёды. «Некв прыезджа, у яе пральная машынка зламалася. Дык яна ўжо з цэнтрнер бялізны намыла рукамі». Перад школай на мільён рублёў купляе канцэлярыскіх тавараў.

І начальнік аддзела адукацыі Галіна Радковіч не раз бывала ў сям'і Жукавых. Паводле яе слоў, заўсёды прыязджалі сюды з намерам дапамагчы, падаказчы. Рыхтавалі дакументы на адрасную дапамогу, якую Галіна атрымлівала летаць, і цяпер пасля завяршэння фармавальнасцяў атрымае. На недапушчальнасць знаходжання дзяцей без нагляду ўказала пракуртура пасля таго, як прапала Ксенія. Галіне прапанаваў двух малодшых шчыльнікаў — Віці і Давіда — на вучэбную чэрыў адца ў Маўчадскую санаторную школу-інтэрнат. І яны ўжо там, дарчы. Да-шчыльнікаў меркавалася адправіць часова ў прытулак.

Але меншы сын Сярожа зламаў руку. Маці далі балынічны па доглядзе, дзеці пакуль засталіся дома.

Увесь час, пакуль мы сядзелі і размаўлялі з Галінай, трохгатовы Сярожа з хворай ручкай, падвязанай хуцінкай, фактычна не глазіў з маміных рук. Ён, як той котак, лашчыўся да маці, нават неахвотна згадзіўся, каб яго пакарміла старэйшая сястра. А крышку пад'ёўшы, зноў забраўся да мамы на калені.

— Вядома, ім з маці будзе лепш, — згадзілася Галіна Пасюк. Пакуль што малых не будзем забіраць з сям'і. Летам дапамажам з птушчымі ў лагер.

Яшчэ кіраўнік сацыяльна-педагагічнага цэнтру прыехала ў Стрыгава з добрымі навінамі. Вядомаць гэтай сям'і ў краіне зрабіла сваю справу. Знайшоўся чалавек, які заявіў аб намеры аказаць сям'і матэрыяльную дапамогу. Пры ўмове, што маці ўладкуюцца на працу бліжэй і будзе даглядаць дзяцей, ён гатовы выплачваць ёй па тры мільёны ў месяц на працягу года. Так гаворыцца ў лісце, што атрымалі ў аддзеле адукацыі. А з Кобрынскага мяскаміна пазванілі і сказалі, што гатовы ўзяць шматдзетную маці на працу. Калі так усё выйдзе, гэта будзе самы лепшы варыянт для Галіны і яе дзяцей.

На развітанне Галіна Уладзіміраўна, 35-гадовая маці вялікай сям'і, сказала: «Я разумю, у такой сям'і, як мая, павінен быць бацька. Але дзе ж яго возьмеш, праз газету ж не «выпішаш»... Нам бы толькі крэдыты за дом, за карову выплаціць, а там лягчай будзе. Агарод пасадзім. Галоўнае, каб усе дзеці былі са мной».

Хочацца верыць, што так і будзе. Што і для гэтай гаротнай вядомай жанчыны замаўчыць нейкае святло ў акне. Наваг маці Галіны, з якой здарыўся канфлікт з-за шматдзетнасці дачкі, калі даведзлася аб прапалай ўнучцы, упершыню за шмат гадоў прыехала і прывезла бульбы і прадукты...

Святлана ЯСКЕВІЧ. Фота аўтара.

Кобрынскі раён.

Вашы правы

ІЛЬГОТЫ І САЦЫЯЛЬНЫЯ ГАРАНТЫ ДЛЯ ШМАТДЗЕТНЫХ СЕМ'ЯЎ

Якая сям'я называецца шматдзетнай і на якую падтрымку дзяржавы яна можа разлічваць? Нас кансультуе намеснік начальніка аддзела народнага і сацыяльнага абароны Марына АРЦЕМЕНКА.

Статус шматдзетнай сям'і замацаваны ў арт. 62 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб шлюбе і сям'і. Згодна з законам, шматдзетнай з'яўляецца сям'я, у якой на ўтрыманні і выхаванні знаходзіцца тры і больш дзяцей. Гэты статус сям'я набывае пры нараджэнні трэцяга дзіцяці і пры наяўнасці жывых дзяцей ва ўзросце да 18 гадоў. Статус шматдзетнай сям'і пацярпае пасля смерці аднаго з членаў сям'і, калі ў сям'і застаюцца дзеці ва ўзросце да 18 гадоў.

- заява;
- пасведчанне аб заключэнні шлюбу (для тых, хто знаходзіцца ў шлюбе);
- копія рашэння суда (або пасведчанні аб скасаванні шлюбу (для тых, хто скасаваў шлюб));
- пасведчанні аб нараджэнні непаўналетніх дзяцей;
- даведка з месца жыхарства аб складзе сям'і (можа запрашвацца выканкамам).

Крэдыты

Шматдзетным сям'ям даецца пазачарговае права на атрыманне льготных крэдытаў на будаўніцтва (рэканструкцыю) ці набыццё жылых памяшканняў альбо на атрыманне аднаразовых субсідый. Максимальны тэрмін, на які прадастаўляюцца льготныя крэдыты для шматдзетных сям'яў, — 40 гадоў (1% гадавы).

Шматдзетная сям'я, якая рэалізавала сваё права на атрыманне льготнага крэдыту і (або) аднаразовай субсідыі на будаўніцтва (рэканструкцыю) або набыццё жылых памяшканняў, а таксама сям'я, якая набылі статус шматдзетных пасля паляпшэння жыллёвых умоў з прыцягненнем льготнага крэдыту і (або) аднаразовай субсідыі, маюць права на паўторнае атрыманне льготнага крэдыту або аднаразовай субсідыі, у тым ліку ў пазачарговым парадку, пры ўмове, што ўзніклі новыя падставы для пастановкі на ўлік тых, хто мае патрэбу ў сувязі з нараджэннем, усынаўленнем, удачарэннем дзяцей.

- пры наяўнасці чатырох і больш непаўналетніх дзяцей — 75% ад сумы запазычанасці па выддзёных крэдытах;
- пры наяўнасці чатырох і больш непаўналетніх дзяцей — 100%.

Жыллё

Права на атрыманне жыллага памяшкання сацыяльнага карыстання з дзяржаўнага жыллёвага фонду маюць шматдзетныя сям'і, якія стаяць на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, а таксама маці, якім прысвоена званне «Маці-геранія», або маці, якія ўзнагароджаны ордэнам Маці, ордэнам «Матчына слава» або «Медальём мацірства». Пры гэтым агаворваюцца ўмовы: сярэднямесячны сукупны даход на кожнага члена сям'і не павінен перавышаць бюджэт пражыткавага мінімуму (БПМ) у сярэднім на душу насельніцтва, вылічанага за 12 месяцаў, якія папярэднічаюць месяцу пастановкі на ўлік (і на дзень прадастаўлення жыллага памяшкання), а кошт заяўленай маёмасці — не перавышае памер кошту кватэры тыпавых спажывецкіх якасцяў.

Сацыяльная дапамога

— Маці (бацьку, апекуну, папячыцелю), якая выхоўвае траіх і больш дзяцей ва ўзросце да 16 гадоў, прадастаўляецца адзін дадатковы свабодны ад працы дзень на тыдзень з аплатай у памеры сярэдняга дзённага заробку.

— У выпадку нараджэння ў сям'і адначасова траіх і больш дзяцей бясплатна прадастаўляюцца паслугі няні, пакуль малым не споўніцца 3 гады.

Святлана БУСЬКО

Акно ў Еўропу

АТРЫМАЦЬ АНГЛІЙСКУЮ АДУКАЦЫЮ

ЗМОГУЦЬ І БЕЛАРУСКІЯ СТАРШАКЛАСНІКІ

Падпісанне мемарандуму аб узаемапаразуменні паміж Міністэрствам адукацыі Беларусі і Асацыяцыяй бізнес-лідараў (АВЕ) Вялікабрытаніі стала адным з галоўных вынікаў І Міжнароднага адукацыйнага форуму «Еўрапейская якасць адукацыі» (EQE-Foqum), які прайшоў у Мінску.

Па словах міністра адукацыі Сяргея Маскевіча, гэта першы ў гісторыі Міністэрства адукацыі вопыт падпісання мемарандуму з прыватнай структурай, які для беларускага боку вельмі цікавы. Трэба патлумачыць, што Асацыяцыя бізнес-лідараў займаецца акрэдытацыяй ВНУ для навучання па праграмах АВЕ і дзейнічае ў 83 краінах свету.

АВЕ прапануе вучэбныя праграмы ў такіх сферах, як кіраванне бізнесам, інфармацыйнымі сістэмамі, кіраванне фінансамі, персаналам, турызм і гасцінны бізнес і іншыя. Усе яны акрэдытаваны Камітэтам па прызнанні якасці кваліфікацыі і праграм пры Міністэрстве адукацыі Вялікабрытаніі, а таксама аналагічнымі органамі ў іншых краінах свету. Таму дыстанцыйнае навучанне па прафесійных кваліфікацыях АВЕ адкрывае для грамадзян самых розных краін магчымасць атрымаць англійскі дыплом, не пакідаючы сваёй краіны.

— Вялікабрытанія з'яўляецца сёння сусветным лідарам у прадастаўленні якаснай вышэйшай адукацыі, таму, упэўнены, для беларускіх ВНУ вельмі важна наладзіць супрацоўніцтва са сваімі калегамі з Вялікабрытаніі, — падкрэслівае Сяргей Маскевіч. — Таксама беларускія ВНУ змогуць больш актыўна развіваць і экспарт адукацыйных паслуг, даючы замежным грамадзянам магчымасць атрымаць адначасова з беларускім дыпломам і англійскі.

У Беларусі правайдарам праграм АВЕ выступае бізнес-школа «Магна Карта Оксфорд» — адзін з арганізатараў форуму. Першы праектар бізнес-школы Вадзім Цітоў упэўнены, што зробіць сур'ёзны крок для папулярызацыі беларускай адукацыі ў свеце:

— У многіх краінах свету канстатуюць высокую якасць фундаментальнай вышэйшай адукацыі, якую даюць беларускія ВНУ. Цяпер замежныя студэнты, якія прыедуць навука ў Беларусь, змогуць адначасова атрымліваць і англійскую адукацыю. А гэта істотная перавага пры выбары маладымі людзьмі месца для навування. Да таго ж дыплом АВЕ прызнаюцца найменшымі ў 83 краінах свету, таму мы «адчыняем дзверы» і для беларусаў, і для замежных студэнтаў беларускіх ВНУ не толькі ў Еўропу, а ў свет. Для іх адкрываюцца новыя цікавыя магчымасці па атрыманні прафесійнай вышэйшай, прафесійнай паслядыпломнай адукацыі, а ў перспектыве — і прафесійнай доктарскай адукацыі.

Праграмы АВЕ прапануюць навучанне на розных узроўнях складанасці: ад 4-га (падрыхтоўка да паступлення) да 7-га ўзроўню (магістратура). Унікальнасць заключаецца ў тым, што праграмы АВЕ даступныя для вучняў старэйшых класаў беларускіх школ. А гэта азначае для іх істотную эканомію часу. Ад старту вучобы і да атрымання ступені бакалаўра можна скарочыць цэлы год. А калі малады чалавек пажадае атрымаць ступень доктара, то ён скажоніць 2,5 года свайго жыцця. Увогуле, кожны зможа пракласці сваю індывідуальную траекторыю навування.

Згодна з мемарандумам, плануецца распрацаваць дакументы, якія дазваляць усталяваць эквівалентнасць дыпламаў аб вышэйшай адукацыі, выддзёных у Беларусі, дыпламам АВЕ (узровень 6), а таксама дыпламам магістра, выддзёных у Беларусі, дыпламам АВЕ (узровень 7).

У сферы бізнес-адукацыі Беларусі і Вялікабрытанія знайшлі агульныя інтарэсы. «А ці знойдзецца такія ж агульныя пункты сутыкнення ў вобласці інжынерна-тэхнічнай адукацыі», — пацікавіліся мы ў пасла Вялікабрытаніі ў Беларусі Бруса Бакнала.

— Я адзначна вітаю больш шчыльнае ўзаемадзеянне нашых краін у адукацыйнай сферы, — залэўніў Брус Бакнал. — Гэта наш першы вопыт у арганізацыі і правядзенні такога мерапрыемства. Мяркую, калі будзе цікаваць, то наступным разам сюды прыедуць спецыялісты і эксперты ў галіне інжынернай адукацыі. Я гатовы стымуляваць такія кантакты.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Наша спадчына

СТРАЧАНАЕ І ЗНОЙДЗЕНАЕ

Дзякуючы праекту Уладзіміра Ліхадзедава аднаўляюцца помнікі, выдаюцца кнігі і вяртаецца гістарычная памяць

На працягу многіх гадоў газета «СБ. Беларусь сегодня» вяла рубрыку з публікацыямі старых паштовак — «У пошуках страчанага». Матэрыяламі яе з'яўляліся паштоўкі з калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава. Газета зрабіла немайверна многа для выкарыстання філакарты як крыніцы гістарычнай памяці. Працягваецца гэта работа і зараз. А днямі Уладзіміра Ліхадзедава ўзнагародзілі імператарскім ордэнам Святой Ганны. Высокую

— Дзякуючы праекту Уладзіміра Ліхадзедава мы адкрываем новыя старонкі нашай краіны, якія часам дазваляюць на многія рэчы паглядзець зусім па-іншаму, — зазначае намеснік Міністра культуры і спорту і развіцця турызму Максім РЫЖАНКОЎ. — Будучы краінным міністрам, на працягу многіх гадоў я гляджу, як мяняецца Мінск. Уладзімір заглянуў яшчэ далей: ён параўноўвае горад праз дзесяцігоддзі. Радуе тое, што ўсё гэта можа ўбачыць амаль кожны: філакарты не хавае сваіх калекцыяў, і паказвае і дорыць іх людзям.

Так, праект «У пошуках страчанага» стартаваў дзесяць гадоў таму на старонках газеты «СБ. Беларусь сегодня». Цыкл артыкулаў пра старадаўнія фотаздымкі і паштоўкі — а гэта больш чым 500 публікацый — даўно перарос газетныя межы. За гэты час праведзена больш за 50 выстав, у тым ліку і за межамі нашай краіны. На аснове ўнікальнай калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава выпушчана 14 кніг. Дзякуючы праекту адноўлены помнік палеглым у вайне 1812 года пад Вілейкай і помнік правааслаўнаму псаломшчыку Федэру Юзэфавічу ў Вялікай Гаці. Усё для таго, каб зберагчы мінулае Беларусі, каб захавалі ўнікальную гісторыю для будучых пакаленняў. Адсюль — і высокая адзнака кіраўніка дзяржавы.

Шматлікія ініцыятывы Уладзіміра Ліхадзедава падтрымліваюцца і ў Міністэрстве інфармацыі. Адзін з апошніх якарвых прыкладаў — экспазіцыя яго калекцыі? А ён, доўга не думаючы, адказаў: «Гадоў на 10 сусветнай вайны, падчас Мінскай

міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу.

— Выстава «У пошуках страчанага», якая дэманстравалася на кніжным кірмашу, адлюстроўвае сённяшні дзень Беларусі, — падкрэслівае намеснік Міністра інфармацыі Беларусі Лілія АНАНІЧ. — Дзякуючы палітыцы Прэзідэнта і ўрада, наша гісторыя — вялікі складнік менавіта сённяшняй краіны. На гісторыі выхоўваюцца новыя пакаленні беларусаў. У гісторыі сведчыць пра тое, што Беларусь заўсёды была мужнай, а людзі — талерантнымі. Мы і сёння будзем сваёй беларускай дом упэўнена, прыгожа, у міры, ладзе і згодзе з усімі суседзямі, якія жывуць побач з намі. Беларусь — у такіх праектах, у такіх людзях, якія любяць сваю краіну, захоўваюць гісторыю і думваюць аб будучым, высокая несучы наша цяперашняя.

Калі рыхтавалася першая публікацыя ў рубрыцы «У пошуках страчанага», Уладзіміра спыталі: «Наколькі хопіць калекцыі?» А ён, доўга не думаючы, адказаў: «Гадоў на 10 дакладна». Дзесяцігоддзе прайшло

Фота Вітэ ПІСЦЕМАГА.

Спорт

ДРУГІ ЗАПЛЫЎ «ЗАЛАТОЙ РЫБКІ»

Агульнанацыянальны фестываль плавання распачаўся ў Беларусі ў сакавіку. На дарожкі басейнаў выходзяць дзеці, якім ужо споўнілася 9 і 10 гадоў. Але цяпер у кожным моцць удзельнічаць і юныя спартсмены, што прафесійна займаюцца плаваннем.

Басейны па-ранейшаму ў дэфіцыце

— Унікальныя для нашай краіны спартбасейны прыжыліся ў нас, спадбаліся беларусам, — гаворыць дырэктар Рэспубліканскага цэнтру фізічнага выхавання і спорту навучніца і студэнтка Валентына БАЛЯБА. — Калі ў першым конкурсе ўдзельнічала толькі траіцца беларускіх школ, то сёлета іх колькасць павялічылася амаль удвая. Але вучні прыкладна тысячы школ, на жаль, паспобірачыя ў плаванні не могуць дагэтуль. І прычына найчасцей — істотны недахоп басейнаў... Матэматыка тут вельмі простая. У краіне сёння працуюць 963 басейны, але ва ўстановах сістэмы адукацыі з іх толькі 61 стандартны і 35 мініяюрных... Зразумела, што тысячы вучні застаюцца пазбаўленымі водных спартбасейнаў не па сваёй віне. Мы хочам падключыцца да гэтай справы і маг б'юць арганізацыйны, на баланс якіх знаходзіцца басейны. Мы плаваемі мюсяць навучніцаў у школьнай галі ўсе дзеці. У пэўны момант гэты каштоўны навук мы выраптаваць жыццё. Уменне плаваць — неабліга зап'яць і для здаравення падлеткаў, і для фарміравання спартыўнага рэзерву. А трэнеры своечасова звернуць увагу на таленавітых дзяцей, з якіх пасля, мабыць, выйдзе не адзін будучы чэмпіён свету...»

«Не хочацца мерапрыемстваў для «птушчкі»...

Сёлетня ў першым этапе «Залатой рыбки» стартавалі 17 тысяч чалавек. Абласны і рэспубліканскі туры конкурсу пройдуць у красавіку і маі. Фінал спартбасейнаў адбудзецца 24 мая на базе Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта. Выбар на ім спыніўся таму, што тут калісьці вучылася зорная

айчынная плыўчыца Аляксандра Герасіменя, якая і стала адной з завасяльнікаў спартбасейнаў.

— Чаго мне вельмі не хочацца, дык гэта каб конкурс праходзіў для «птушчкі», — гаворыць Аляксандра. — Даводзілася сутыкацца з тым, што семі, якія ўдзельнічаюць у эстафедзе, былі скампанаваны наступным чынам: мама з адной сям'і, тата — з другой, а дзіця было ўвогуле з трэцяй. Ёсць раёны, дзе конкурс арганізуюцца на найвышэйшым узроўні, і ў той жа час у іншым месцы ўсё робяць выключна для справяднасці. Але такі фармальскі падыход папросту дыскрэдытуе самы галоўны спартыўны прынцып — добрасумленнасць... Крамя таго, у пачатку красавіка шосты дзень нараджэння адначасова спартыўна-дабрачынны праект «Матры дзяціняў», які аб'ядноўвае зорак беларускага спорту. Мэта яго простая — дапамагчы хворым дзецям і людзям з абмежаванымі магчымасцямі, паказаць пры гэтым, што ты, каму патрэбна дапамога, не варта адрынуцца па нацыянальных, рэлігійных ці іншых прыкметах. За гэты час спартсмены правялі сотні дабрачынных акцый у 130 гарадах і вёсках Беларусі. Сёлета геаграфічныя межы праекта пашырыліся. У ім сталі ўдзельнічаць спартсмены, якія выступаюць і жывуць «за кардонам». У спісе краін — Арменія, Германія, Венгрыя, Літва, Расія, Польшча, ЗША, Францыя, Турцыя, Украіна...

«Вельмі хочацца, каб нашых людзей палюбілі»

Аляксандра Герасіменя вядома і сваёй актыўнай грамадскай пазіцыяй. Адказваючы на пытанні журналістаў, спартсмен закрэпула і пытанне беларускай ідэнтычнасці.

— Мне вельмі падабаецца мая родная краіна. І без чаго нельга ўзяць сабе станаўленне народа — гэта без адчування сябе беларусам. Мне вельмі хочацца, каб нашых людзей палюбілі за іх якасці ў краінах Заходняй Еўропы. Узгадваючы наўдольную гісторыю. У саваецкі час беларусы былі ў пашане за сваю шчырасць, адкрытасць, дабрыню. Пералівачы гэтыя адметныя рысы можна доўга...

Валяр'ян ШКЛЕНІК.

Размовы на кухні

НА ШТО ЗДОЛЬНЫ ЧАЛАВЕК У ДОМЕ?

Вочы баяцца, а рукі...

А што рукі? Яны патрэбны заўсёды і кожнаму. І ва ўсіх сэнсах. Няхай гавораць пра канфлікт «лірыкаў і фізікаў», усё роўна кожны мужчына рана ці позна сутыкаецца з тым, што ў доме нешта трэба зрабіць — ці цвік забіць, ці крап памяншаць. Гэта адбываецца тады, калі мужчына становіцца чалавекам (так у Беларусі ў некаторых рэгіёнах называюць мужа — Аўт.). Таты больш няма побач, пачынаецца самастойнае жыццё галавы новай сям'і. Вось м'я і вырашлі падлічыць, колькі каштуець добрыя рукі...

Што лепш — прафесійны «найміт» ці самадзейнасць?

У. К. — За свой нядоўгі век у два тэзіны гадоў я перажыў тры перазеды і два з плавона рамонты. Надыхаўся фарбай ды шпалерным клеям і запачкаўся пылам на ўсё жыццё... Адзін раз я дапамагаў бацькам, калі рамонт амаль увесь мы рабілі саматужна. Другі ад мяне патрабавалі толькі прыборкі пасля работ. А палаванай я называю невялікі касметычны рамонт і змену мэблі, дзе мой удзел быў самым непасрэдным. Цяпер магу сказаць — лепей заплаціць спецыялістам, якія ўсё зробіць за цябе...

С. К. — Я так разумею, што ты вырашыў быць «ідэальным гумантарыем», які будзе зарабляць галавой толькі грошай, каб іх хапіла на гэтых самых прафесійных «наймітаў»? Погодзі, згодзен, згодзен. Але гэта неяк не па-нашаму. У новай кватэры мая сям'я жыве ўжо 7 гадоў, аднак за гэты час спецыяліста выклікалі толькі аднойчы — для рамонту тэлевізара па гарантыі.

У. К. — Здаецца, і вы некалі тэлевізары збіралі, ці не так? Але потым «закапалі» гэты свой талент і падаліся ў «лірыкі». З чаго б гэта? Значыць, і вам не асабліва хочацца заступляць галаву і напружваць, каб тов-се ў доме зрабіць.

С. К. — Не маш рацыі. «Тэлікі» я і сапраўды больш не збіраю, але рукі ў мяне пакуль з правільнага месца растуць. Наколькі я ведаю, калега, ты паніча баішся стасунку з сантэхнікам. Ды і з электрычнасцю ў цябе «нацягнутыя ўзаемаадносіны», а дакладней, іх амаль зусім няма. Спадаюцца, што ў курсе, што ў рэзэтцы 220 вольт жыве? Ну, не крыўдуй. Давай лепш разбярэмся, што кожны сапраўдны мужчына можа зрабіць самастойна.

Фота: Раіса Шыраўка

а потым і падлічым, колькі ўпясная «рукастасць» каштуе.

Калі ў краме няма вады...

У. К. — Вы, мабыць, на пракладкі ў краме нямаеце? Ну не ведаю я, як іх мяняць. Што з таго? Усё роўна амаль у кожным доме замест старых крапаў ставяць імпартныя, у якіх і пракладак тых няма. Калі ў каго такія савецкія крапы засталіся, то патэлефанавалі ў ЖЭС — і за 27 тысяч табе ўсё зробіць. Ну што, з'яні?

С. К. — Гэта калі толькі пракладку памяншаць, то атрымаецца капейкі. Але наш чалавек сантэхніка выклікае ў тым выпадку, калі ў ваннай пакоі ці на кухні сапраўдна аварыяная сітуацыя здаецца. Вам тады для правядзення абследавання ўжо спецыяліста выклікаць трэба, кансультацыя якая абдзецца мінімум у 20 тысяч рублёў. А цяпер уяві, што перад вятчары крап пацёк — што, будзеш уезд «стаяк» перакрываць і чакаць таго самага сантэхніка? А спецыяліст, можа, толькі на наступны дзень прыйдзе. І яшчэ не факт,

што ў зручны для цябе час. І посуд не памыеш, і сам «свінней» застанешся. А сапраўдны мужык такую пракладку за пыць хвілін памяншае — тут табе і аномія, і павага жонкі.

У. К. — Неж вы танна павагу жонкі купляеце. Пракладку памяншалі — і ўсё, герой. Аднак што вы будзеце рабіць, калі спатрэбіцца памяншаць увесь змяшальнік? А яшчэ большым падзігам можа стаць устаноўка пральнай машыны, без якой сёння ніводная сям'я ўжо не абдзецца...

С. К. — Здыўліўся я табе: тры перазеды перажыў — і такое... Ды змяшальнік мяняецца на раз-два. Тут гадоўнае, каб адпаведныя інструменты былі. І, зразумела, інструкцыю трэба ўважліва пачытаць. З пральнай машыны таксама ніякіх праблем не павіна быць у дарослага чалавека. Але ў гэтым выпадку інструкцыю такой складанай для цябе тэхнікі выклікаць трэба, прычытаць і параіцца з сябрамі. Толькі не забудзься, «чайнік», спачатку дастаць фіксытары для барабана. А пасля падключэння да вады і каналізацыі машыну трэба абавязкова зазмільчыць, каб корпус «круцёлкі» цябе токам не дзеўбануў. Менавіта за

такія веды спецыялісты мясцовага ЖЭСа і бяруць грошы — ад 100 да 150 тысяч за змяшальнік і 250 — за «прамку».

У. К. — І вы дзеля эканоміі 300-400 тысяч два дні вывучалі інструкцыю, тры дні думалі, а потым суткі працавалі? Сумнеўна гаспадарліваць. Тым больш, наўрад ці вы можаце назваць сябе «майстрам на ўсе рукі» — няўжо ванну таксама самі ўстаноўце ці кафлю пакладзеце?

С. К. — Тут гадзюся з табою толькі часткова. Праўнуую машыну ўстаноўвалі ажно чатыры гадына. Затое цяпер я ўсё пра яе ведаю: як абслуговаць, якая прафілактыка патрэбна, усё рэжымныя працы. А вось ванну не ставіў, ды і жадання няма. На гэты раз, гэта якраз адна з тых аперацый, дзе прафесіяналы патрэбны. Спачатку ж трэба старую зняць і пры гэтым нічога там не зламаць. Тут мінімум два майстры павіны папаць. Уся гэта «ракрюйка» будзе каштаваць каля 420 тысяч рублёў. А з кафляў увогуле справа далакатна.

3 электрычнасцю на «ты»

У. К. — Вось бацьце. А яшчэ з мяне смеецца. Не хваліцеся, Сяргей Андрэевіч, нешта нязначнае ў побыце і я магу зрабіць, калі спатрэбіцца. Скажам, памыкаў лямпачку для мяне не праблема. Для такой аперацыі я не буду выклікаць спецыяліста, які за кожную лямпачку возьме ад 1 да 4 тысяч.

С. К. — І люстру таксама павесіць? Дакладна ведаю, што не. Змяна звычайнага святлілі з лямпачкамі больш за 86 тысяч рублёў каштуе, а з «галагенкамі» — увогуле на 170 тысяч пацігне. А выклічальнік ці рэзэтку ты прапавіш? Па вацах бачу, што не. А гэта яшчэ 48 тысяч. Калі гэты блок «выключальнік-пераключальнік-рэзэтка», то увогуле 108 тысяч набягае. Калейка да калейкі — а ў выніку рубель. Мы ж у школе ўсё фізіку вывучалі, таму з элементарнымі «прыборамі» павіны самі разбірацца.

У. К. — У школе я добра вучыўся. І тэарэтычна выдатна ведаю, як дзейнічаюць электрычныя прыборы, адкуль бярыцца электрычнасць і да таго падобнае. А вось на практыцы... Карацей, вопыту ў мяне малавата. Былі час, калі я не ведаў, што «выбівае прабак» лёгка рамантаваць адным шнучком на тумблёрцы.

С. К. — Не трэба ў XXI стагоддзі бацьца электрычнасці. З ёю неабходна сярвацца. А інакш атрымаецца, як у майго знаёмага,

які выклікаў электрыка для замены батарэек у пажарным апавяшчальніку. Напрыклад, я нават разведку тэлевізійнага кабеля зрабіў у кожны пакой. Гэта мне эканоміла мінімум 70-80 баксаў. Для гэтага вышэйшая тэхнічная адукацыя зусім не патрабуецца.

LEGO для дарослых

У. К. — Я і са сваёй адукацыяй сябе нядрэнна адчуваю. Вувай нядаўна сакамоўі маці паўмільёна на тым, што сам сабраў новую секцыю. У магазіне прапаноўвалі зборку за 10% ад кошту мэблі. Мы адмовіліся і вырашылі паспрабаваць самі. Нічога — добра атрымалася. Праўда, мне спатрэбіўся тыдзень. Затое як гэта было цікава! І цяпер мяне ніякая шафа ці камод не спужаюць. Тым больш што вымярць звычайна нічога не трэба — вытворца пазначае асноўныя «дзірачкі» і «пазікі». Не праца — адно задавальненне!

С. К. — Рукамі не махай. Во разышоўся! Адразу відаць, што ў дзяццстве добрага канструктара не было. Мож, ты цяпер рызыкнеш самастойна сабраць і дарагуую сучасную кухню? Зробленую пад заказ кухню я і паліцьмя не крану — няхай прафесіяналы ўстаноўляюць. Тут я куплю не «канструктар», а гатовую рэч. А магазінную «штампоўку» самі не збіраюць толькі гульты. І адзінока жанчыны.

Дарчэ, у касметычным рамоне існуе адна бадай самая нервовая аперацыя — паклейка шпалераў. Калі робіць яе ўпершыню, то адразу здаецца ад жонкі пра ўсё свае недахопы і перавагі. Калі сям'я тры разы сумна паклейка шпалеры (і ўсе пры гэтым засталіся жывымі), на маю думку, яна ўжо не распадзецца ніколі. У выпадку запрашэння жэаўскіх спецыялістаў у сямейным бюджэце адкрыецца «чорная дзірка» — аклыванне «сур'ёзным» шпалерамі каштуе ад 26 да 50 тысяч рублёў за квадратны метр сацыя. Сярэдня пакойчык пацігне метраў на сорак, адпаведна — ад 1 да 2 мільёнаў.

У. К. — Маецце рацыю. А я ведаю, на чым яшчэ можна рэальна «падняцца». У дзяццлевай кватэры слямі днамі лінолеум. Спачатку думалі, што без дапамогі «чужынцы» нічога не атрымаецца. Шака нам стала аддаваць ад 2 да 7 дэлару за квадратны метр. А плошча ўсё ж такі вялікая — метраў 25 агулам. 50-170 «баксаў» — таксама грошы. Карацей, сам я ўсё выразаў і пакаў, хаця і давёўся папоўзаць на карачках. Не такі страшны чорт, як яго малююць. І яшчэ невядома, ці лепей бы

яны зрабілі. — не асабліва я даяраю спецыялістам з ЖЭСа.

У прыватнікаў і сантэхнік з «бабачкай»

С. К. — У цябе, мабыць, адмоўнае стаўленне да «мясцовых спляцоў» засталася яшчэ з тых часоў, калі п'яны сантэхнік за бутэльку пракладкі мяняў. Хадзіў ён на кватэры ў брудных ботах... Цяпер жа ёсць розныя спецыяльныя катэгорыі штаталы «муж на гадзінку». Там да цябе адпраўжае ветлівага, чыста апранутага майстра... Аднак расцэнкі будуць зусім іншыя. Вось паглядзі. Кансультацыя — каля 50-60 тысяч. За першую гадзінку працы — ледзь не 300 тысяч рублёў у сталцы. За другую — каля 170. На парадок танней будзе ў рэгіёнах. І гэта толькі за працу па дробязях — рэзетку паправіць, замк урэзаць і іншае. За больш складанай работы трэба будзе плаціць асобна і таксама нямаля. Скажам, абласці сцены кафляў каштуе ад 15 да 20 «зьялёных» за квадратны метр. І гэта без уліку сабекошту матэрыялу.

У. К. — Але ж крывацотаю попытам такіх паслуг! Іначай бы іх не было. Некаторыя нават замаўляюць прыборку ў кватэры. І каштуе гэта нятанна — ад 2 да 4 дэлару за квадратны метр. Ну, праўда, будзе зроблена вільготная прыборка куды, ванны і прыбраванні, усё пакой ды нават мыццё вокнаў. Хаця мне здаецца, што гэта ўжо занадта — прыбраванне можна і самому, асабліва за такіх грошай.

С. К. — У майб влікай сям'і дзеткі з пыласосам пачалі сярваваць гадоў з дзесяці. Вільготнай уборкай не грэбуюць і вокны знутры да бляску даводзяць. А грошы я ім даю выключна за добрыя аднакі — па выніках чэвці. Усе задаволены — і я не збядню.

Вамі, «Добра мая»

А увогуле, пакуль мы і не пачалі замаўляць унікальна адна ідэя — што калі стварылі б добрыя людзі (гаспадарлівыя, як вы) нейкія курсы для тых, хто чагосьці не ўмее рабіць. Думаю, шмат хто скарыстаўся б.

С. К. — Перад тым, як ісці на такія курсы, прыміце ад мяне бясплатную параду: у кожнага мужчыны ў доме павіна быць «ваварыяная валізка». Пакладзіце туды некалькі адвэртак, малаток, пасастыжы, кусачкі, дрвіль, пілу, клей, розныя цвікі і шурубы. А ў ідэале яшчэ палейкі і тэстар для электрычнасці. Тады, можа быць, «напрамак росту рук» будзе скарытаваны.

Сяргей КУРКАЧ, Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

Факт

25 ПІКАЎ «ТЭЛЕВЯРШЫНІ»

На наступным тыдні ў Мінску ўвогуле прагучыць неафіцыйны гімн тэлевізійшчыкаў — усіх тых, хто робіць з тэлевізійнай выпускі тэлевізійныя навіны і піша сцэнарый маштабных праектаў, стварае прамыя эфіры і запісы праграм, працуе на камеру ці за ёю, забяляе і запрашае да дыскусіі... Адбудзецца гэта на ўрачыстай цырымоні ўзнагароджання пераможцаў Нацыянальнага конкурсу «Тэлеваршыня», які праходзіць сёння ўжо ў дзясяты раз.

Прафесійнае, упрыгожанае і складанае ўважэнне выдому рэжысёры, сцэнарыста, акцёраў, журналістаў, з усіх дасланных на конкурс заявак праграм, якія выйшлі ў эфір на працягу 2013 года, вызначыла па 3 фіналісты ў кожнай намінацыі. Усяго ж іх сёлета 25, уключаючы гадоўна — «Гран-пры» «Тэлевізійны пражэкт года». Новая ў спісе — «Лепшая тэматычная праграма рэгіянальнага тэлебачання», а вось намінацыя «Дэют года», магчымае ўвядзення якой аркамітат абмяркоўваў летась, пакуль што няма.

Да юбілейнай цырымоні тэлеканал АНТ (арганізацыя і трансляцыя мэралепства па чарзе бяра на сябе адзін з рэспубліканскіх тэлеканалў — «Беларусь 1», АНТ і СТБ) рыхтуе шэраг сюрпрызаў. Праўда, усё яны пакуль што трымаюцца ў сакрэце, аднак арганізатары запэўніваюць: усё будзе на вышэйшым узроўні.

Всуд Ганцевічскага района паступіло заявленне аб аб'яўленні ўмершым СЕРГІЯ Віталія Федоравіча, 17 июля 1970 года рождения, уроженца д. Чудин Ганцевичского района Брестской области.

Прасьба ко всем гражданам и юридическим лицам, имеющим сведения о Сергине Виталии Федоровиче, сообщить их суду Ганцевичского района по адресу: 225432 г. Ганцевичи, ул. Коммунистическая, 21, в течение двух месяцев со дня публикации объявления.

Утеранный страховой полис ЗАО «БелИнгострах» добровольного страхования наземных транспортных средств граждан формы 2РН серии БИ № 0011829 считать недействительным.

Просьба ко всем гражданам и юридическим лицам, имеющим сведения о Сергине Виталии Федоровиче, сообщить их суду Ганцевичского района по адресу: 225432 г. Ганцевичи, ул. Коммунистическая, 21, в течение двух месяцев со дня публикации объявления.

Утеранный страховой полис ЗАО «БелИнгострах» добровольного страхования наземных транспортных средств граждан формы 2РН серии БИ № 0011829 считать недействительным.

Виктория ЦЕЛЯШУК.

УСЕ НА АРЭЛІ!

Сталічныя паркі атракцыйнаў адкрылі новы сезон.

Што датычыць рэжыму работы атракцыйнаў, то, як інфармуе ўнітарнае прадпрыемства «Гардэцкія паркі Мінскэляўнабуд», наведваць іх у парках імя М. Горькага, Чалюскаў і 900-годдзя Горада Мінска па панядзелках можна з 15.00 да 21.00. З аўторка па чацвер на атракцыйны ёсць магчымаць прыйсці з 11.00 да 21.00. У нядзелу, а таксама ў святоч-

ныя і перадсвяточныя дні паркі чакаюць гасцей з 11.00 да 22.00. Яшчэ адно месца адпачынку — парк 50-годдзя Вялікага Кастрычніка — запрашае на атракцыйны кожны дзень з 11.00 да 19.00, а ў парку імя Чалюскаў, акрамя забав на арэлі і карусельках, гасця прапануюць танцавальныя праграмы, якія будуць праходзіць па выхадных з 16.30 да 18.30.

Ганна ГАРУСТОВІЧ

РУП «Институт недвижимости и оценки»

Извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Оптоэлектронные системы»

Table with columns: Lot No 1, Zадание административно-хозяйственное с инв. № 500/С-10550, г. Минск, ул. Черняховского, д. 1, Начальная цена с НДС, руб., Задаток с НДС, руб., Шаг аукциона, %

Цель использования Объекта согласно целевому назначению не ограничивается. Аукцион состоится 23.04.2014 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Table with columns: Наименование, ЛОТ 1, Характеристика, Наименование, ЛОТ 1, Характеристика

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении титульный (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участника аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правилах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Вернісажы

Мастацкія ідэі ў перыядах хакея, альбо Як спорт уплывае на мастацтва?

Як сабе хочаце, а гэты шанц неабходна было выкарыстаць: не трэба нікуды ехаць, каб паказаць сваё мастацтва іншым, патэнцыйныя гледачы самі едуць да нас. І калі ёсць магчымасць наведаць нейкую краіну (можа быць, упершыню), то пра яе хочацца зразумець больш, і добра, каб «не адыходзіць ад касы» надта далёка. Вядома, наведнікі чэмпіянату свету па хакеі будуць «тусаватца» найперш каля спартыўных аб'ектаў. Але ж захацца і ў горад выйсці. Тым больш гэты горад — сталіца краіны. Не толькі спартыўная. Але і творчая, мастацкая.

Мастацкі вобраз краіны павінна ўвасабляць практы, прымеркаваны да чэмпіянату свету па хакеі. Напрыклад, выстава сучаснага выяўленчага мастацтва «Avant-gARTe». Ад квадрата да аб'екта, якая адрыецца 21 красавіка і працягнецца да 10 чэрвеня. Калі мы зацікаўлены ў тым, каб пазіцыянаваць Беларусь як краіну, якая мае сваё месца не толькі на карце свету, але і ў розных перспектывах галінах, то без сучаснага мастацтва тут ніяк не абыйсціся. Без яго — проста нікуды. Узгадайма, як расіяне скарысталі вобразы Марка Шагала падчас Алімпіяды. Культура і спорт — тры з'явы, па якіх краіну пазнаюць найперш.

Таму і мэта праекта — паказаць творчыя набыткі і пошукі сучасных беларускіх мастакоў у кантэксце найбольш яркіх дасягненняў мастацтва XX стагоддзя, якое нарадзіла розныя мастацкія стылі, абуджала да эксперыменту. І нашых аўтараў. Што і трэба паказаць.

Калі ласка: мастацтва ад авангарду 1910–1990-х гадоў да нашых дзён. Ад таго ж Марка Шагала, Аляксандра Ахоло-Вало, Надзеі Хадасевіч-Лежэ і іншых... Некаторыя творы ўзяты з калекцыі Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі, Віцебскага цэнтру сучаснага мастацтва, Музея сучаснага выяўленчага мастацтва Беларусі, з прыватных калекцыяў. Але з-за таго, што хочацца паказаць як мага больш, выставачны праект падзялілі на тры часткі.

Да гісторыі мастацтва звярне экспазіцыя «Сто гадоў беларускага авангарду», падрыхтаваная Музеям сучаснага выяўленчага мастацтва. Яго задача — прадэманстраваць XX стагоддзе ў мастацкіх ідэях.

Гэты ж музей спрычыніўся да арганізацыі праекта «Мастак і горад. BELART.by», які будзе арганізаваны на адкрытай пляцоўцы на плошчы Якуба Коласа. Падобныя праекты вядомыя айчынным гле-

дачам (прадстаўляліся рэпрадукцыі твораў Шагала і Малевіча). Але на гэты раз ёсць магчымасць уявіць найбольш цікавыя творы розных аўтараў з калекцыі Музея сучаснага выяўленчага мастацтва Беларусі. Усяго будзе 32 рэпрадукцыі 16 мастакоў. Адметна, што гэта праект у першую чаргу асветны: ля рэпрадукцый змяшчаецца інфармацыя пра твор і мастака на трох мовах — беларускай, рускай і англійскай.

У Нацыянальным выставачным цэнтры «Бел-Экспа» (што на праспекце Пераможаў) размесціцца ўласна праект «Avant-gARTe». Ад квадрата да аб'екта». Восць дзе багацце сучасных ідэй і формаў, вядома, тое, што ёсць і развітае і ў Беларусі і дзякуючы айчынным сучасным творцам, якія актыўна прадстаўляюць сваё (а гэта значыць і наша!) мастацтва ў іншых краінах.

Праект падзелены на 9 тэматычных раздзелаў. Вядома, і тэма «Чорнага квадрата» павінна быць раскрыта, але ў інтэрпрэтацыях аўтараў ужо XXI стагоддзя (пра што капаляціліся Міхал Шыкаў у інсталляцыі «Люстэрка» і Канстанцін Вашчанка ў інсталляцыі «Куб»). «Традыцыі і навацыі» — частка, дзе прадстаўлены творы, выкананыя з дапамогай традыцыйных сродкаў і тэхнік. Творы выхаванцаў Беларускай акадэміі мастацтваў і членаў Саюза мастакоў, а таксама маладых твораў Беларусі. Мастакі, якія працуюць у рэгіёнах, прадстаўлены таксама: усё ж такі наша краіна немаленькая.

Асобныя раздзелы прысвечаны фатаграфіі і новым тэхналогіям у мастацтве. Будзе частка з творами, якія паказваліся на міжнародных выставах: напрыклад, «Тайная вясчара» Артура Клінава і праект «Дакадыроўка. Архетып адэкватнага часу» Канстанціна Селіханова і Андрэя Шучкіна.

Жывапіс, графіка, скульптура, інсталляцыя, прасторавыя арт-аб'екты і сучасны відэа-арт... Як жа ва ўсім гэтым разабрацца і зразумець: чаму гэта зроблена менавіта так? У гэтым дапамогуць спецыялісты — мастацтвазнаўцы і культурологі, якія забяспечаць суправаджэнне выставы лекцыямі і тлумачэннямі.

Восць менавіта таму ў першую чаргу выставачны праект гэты важны не толькі для замежных аматараў спорту, колькі для айчынных цікавых жыхароў, якім хочацца зразумець сваю ўласную краіну лепш і больш яе любіць не толькі таму, што ў ёй сёння шмат увагі надаюць спорту. Далёбог, ёсць за што любіць. Ёсць кні захалляцца. І яшчэ важны момант — чэмпіянат міне, а мастацтва застаецца: добра, што праект доўгатэрміновы.

Ларыса ЦІМОШЫК

Фестывалі

Ці шмат культурных падзей адбываецца на тэрыторыі, якая дагэтуль у народзе ўяўляецца як пацярпелая ад чарнобыльскай аварыі? Нашмат. Хоць ёсць мясцовыя творцы, якія любяць сваю радзіму і хочучы працаваць менавіта для тых людзей, якія там жывуць. Ёсць мастакі-падзвіжнікі, якія ладзяць творчыя праекты ў раёнах, пазначаных трагедыяй. Людзі, дзе б яны ні жылі, не павінны існаваць па-за культурным кантэкстам. Так вырашылі ў Нацыянальным канцэртным аркестры Рэспублікі Беларусь — і далучылі да шэрагу музычных фестываляў і святаў мерапрыемствы ў Гомельскай вобласці. Сёлета ўжо прайшлі «Чачэрскае сустрэчы», але на чарзе Хойнікі, дзе беларускую музыку пачуюць 18 красавіка.

ЗОНА МУЗЫЧНЫХ СУСТРЭЧ

Гаворка пра камерныя фестывалі і канцэрты, скіраваныя на тое, каб пазнаёміць жыхароў з айчынай музычнай спадчынай, гісторыі якой ўмяраецца стагоддзямі.

Наша мэта — найперш асветная, — гаворыць кіраўнік аркестра, народны артыст Беларусі, прафесар Міхал Фінберг. — Да такіх выступленняў мы заўсёды рыхтуем адказна, імкнемся зрабіць праграму разнастайнай, каб прадэманстраваць класіку беларускай музыкі, пазнаёміць з імянамі найбольш выдатных кампазітараў ад мінулага да сучаснасці.

Ул. інф.

Кінакрокі

ВЁСКА БЕЛЫЯ РОСЫ ЯК БІЗНЕС-ПРАЕКТ

Ці вернецца на малую радзіму герой Мікалая Карачанцава?

Шмат сказана пра распаўсюджаны ў постсавецкай кінематографіі трэнд апошніх гадоў: здымаць рэмейкі/сіквелы на кульгавыя фільмы эпохі Саветаў. Тонамі такстаў і каментароў параўноўвалі нязгавяныя кінакарціны «Іронія лёсу, або 3 лёгкая парай», «Службовы раман», «Джэнтльмены ўдачы» і іншыя з іх сучаснымі версіямі. Туга па савецкім мінулым і крызіс ідэй часта называюць прычынамі «буму» рэмейкаў. А можа, гэта спекуляцыя на вядомых брэндах? Крытыкі да рэмейкаў ставяцца іранічна. Цікаваць глядачоў падобныя карціны не акупляе (за рэдкім выключэннем, нахваліў сучаснай версіі «Іронія лёсу»). У гэты час беларуская медыяпрастора грывіць навіной аб стварэнні фільма «Белыя Росы». Вяртанне» як сіквела знакамітай стужкі «Белыя Росы» Ігара Дабралюбава. Ці адчуе глядач настальгію па старым добрым часе? Ці прасякнецца фільмам і яго сучасным кантэкстам?..

Карціна «Белыя Росы. Вяртанне» восьмы выйдзе ў пракат. Як кажа дырэктар кінастудыі «Беларусьфільм» Алег Сільвановіч, падысці да такога матэрыялу як працяг карціны «Белыя Росы» спрабавалі некалькі разоў. Беларускі драматург Аляксей Дударэў, сцэнарыст першага фільма, напісаў кінааповесць-працяг некалькі гадоў таму. Зняць фільм прапанаваў Аляксандар Бутар, аўтар музычных кліпаў ды навагодніх мюзіклаў нахваліў «Паўлінка new» і «Батлейка». У рэжысуры Аляксандра не пачатковец, аднак у шэрагу поўнамэтражных ігравых карцін «Белыя Росы. Вяртанне» сталі творчым дэбютам. Над канчатковым сцэнарам да фільма працаваў сам Аляксей Дударэў, Аляксандра Бутар і Юлія Грэль.

Варта падкрэсліць, што ў здымачнай групе практычна ўсе акцёры — беларусы. Выключэнне складаюць Юозас Будрайціс (Андрэй); Андрэй Мярэлікін (Іван), Ірына Ягрова (народная артыстка Расіі, але кар'ерная мінчанка) і яшчэ адзін акцёр, якая якая хацелася б згадаць напрыканцы. Іншыя галоўныя ролі выканалі беларускія акцёры Павел Харланчук і Сяргей Жбанкоў — гэта і ёсць тая самая маладая бізнесменка — амбіцыйны напорысты Бодзя і цюцця Русачэнка.

У фільме некалькі сюжэтных ліній. Галоўнай ідэйнай лініяй стала барацьба бізнесменаў з жыхарамі вёскі за зямлю. Ідэя заклікана зацвердзіць каштоўнасць вясковага жыцця, роднай зямлі, прыроды ў процівагу грошам і асабістай выгадзе. Акрамя таго, у карціне развіваюцца адносіны трох пар. Перш за ўсё, мы бачым мясцае жыццё дарослай ужо Галіны, якая пасля чарговага звальнення свайго мужа не вытрымлівае, збірае чамадан і сыхадзіць упрочкі (да мамы). Аня, іх дачка, якая ледзь паспела наняцца на офісную працу, з першага погляду закахалася ў свайго начальніка, таго самага «мямлю» Русачэнку. І нямаю Паліна, якая існуе «на сваёй хвалі», толькі убачыўшы ў акно Арцёма за рулём машыны, ужо малое пяском на падлозе яго паратр.

Дырэктар кінастудыі Алег Сільвановіч сцвярджае: асноўнай мэтай фільма было нагадаць глядачу, што галоўным каштоўнасцям у жыцці кожнага з'яўляюцца дом і сям'я, а зусім не грошы. Аднак падобныя мэты мае безліч канверсных і не толькі постсавецкіх і замежных карцін (у шэраг якіх можна лёгка трапіць). Хоць бы таму, што апяванне добра і вечных каштоўнасцяў прываблівае масавага глядача, і толькі яно апраўдвае слабую пастаноўку і недасканалую ігру акцёраў. Значыць, трэба неяк вылучыцца сярод сярэдніх карцін. «Белыя Росы» як мастацкі арыенцір — ужо добрая дапамога.

Але ж для «Вяртання», якое скарыстала культурнае назву, выbralі «замылены» ад частага выкарыстання сюжэт выкупу злочнымі індустрыяльнымі каштоўнымі ледзь не запаведнай зямлі, на якіх жывуць людзі. Незлічона колькасць дэтэктываў, вестэрнаў і меладрам піль з гэтай часу, пакінуўшы права карыстання іншым кіношнікам. Шмат што ў фільме, які адсылае да рэалістычнай, пераканаўчай савецкай стужкі, выклікае недавер. Пачаўшы з нямецкіх інвестараў, якія ўкладваюць вялікі грошы ў добраўпарадкаванне жывапіснага прыроднага кутка, спіс можна працягваць за-

стылаў у пачуццёвым здранцвенні Аняй, якая ўпершыню убачыла Русачэнку, або Палінай, якая закахалася ў Арцёма, нягледзячы на тое, што ён толькі прамільгнуў. Гэтыя пазытывыя сентыментальныя эпізоды блізка ўзгаданым ужо канверсным меладрамам, але далёкі ад сапраўдных вартасцяў першых «Белых Рос». Мабыць, галоўным адрозненнем «Вяртання» з'яўляецца яго парывысты рытм і процілегласць ад нетаропкага, спакойнага апавядання савецкай карціны.

Бусла ў гнязды можна назваць галоўным пазытывым сімвалам «Белых Рос».

Калі ў аснове асучасненых «Белых Рос» не хапае прастаты і пераканаўчасці, то хапае цеплыні. Але цеплыня гэтая глянцавая, так і застаецца ў рамках экранна, у адрозненне ад невытлумачальнай чалавечай сардэчнасці першага фільма. Трэба адзначыць, што ўлучанае наганяюць некаторыя эпізоды. Прадказальны хэлі-энд у канцы фільма зняты ў хваляючай сентыментальнай манеры. Зямля не проста застаецца ў валоданні ранейшых жыхароў, на ёй збіраюцца ўсе галоўныя персанажы і струменяць шчасце і каханне. Кранальным стане і з'яўленне доўгачаканага бусла, які вярнуўся ў сваё гняздо, на родную зямлю. Але вярнуўся не толькі бусел.

Сцэнарысты ўмела падвіль глядача да сустрэчы з яшчэ адным персанажам, з чацвёртым небеларускім акцёрам, якога я прапусціла ў пачатку. Андрэй Ходас і Маруся ў фільме праявілі стойкасць і ўпэўненасць у сваім чаканні.

Маруся чакала свайго мужа, і Васіль, кучаравы малодшы сын Ходаса, нязграбны, але сумленны і добразычлівы, ужо сядзіць з гармонікам на лесвічнай пляцоўцы каля кватэры. Вярнуўся бусел, вярнуўся муж, вярнуўся на экран Мікалай Карачанцаў. Вымавіў толькі адну фразу, але гэтым ён стварыў самы кранальны, жывацвярджальны і магутны эпізод усёго фільма. Нягледзячы на тое, што Васіль з'яўляецца толькі ў канцы, ён нябачна прысутнічае з самага пачатку. Мы памятаем і песню «Обломал немамо веток, намалом немамо дров» у яго выкананні, эпізоды ў буслячынці ці з каласкай, поўнай бутэлэк. За вяртанне Мікалая Карачанцава ў кіно можна сказаць дзякуючы стваральнікам фільма...

Ірэна КАЦЯЛЮВІЧ

Памяць пра Паэта

Новыя Саматэвічы — вёска перасяленцаў. У 1991 годзе, праз пяць гадоў пасля аварыі на Чарнобыльскай АЭС, большасць жыхароў колішняга сяла Саматэвічы дружна пераехала ў новазбудаваны пасёлак побач з вёскай Ліпавка Касцюковіцкага раёна. Іншай, як Новыя Саматэвічы, называюць яе населенага пункта і быць не магло.

У турботы і клопатах, перажываючы не самыя лепшыя дні, вясцоўцы, тым не менш, не забыліся і пра духоўны саматэвіцкі скарб — музей Аркады Куляшова. Цяпер на месцы хаты паэта ў вёсцы Саматэвічы стаіць памятник каменю. А ў Новасаматэвіцкай сярэдняй школе дзевяці гадоў таму адкрыўся музей. Дарчы, адзіны ў нашай краіне музей народнага паэта,

лаўрэата Дзяржаўнай прэміі і прэміі імя Янкі Купалы, аўтара славытых «Сцяга брыгады» і «Камсамольскага білета», кранальнай песні «Алеся» ў выкананні «Песняроў».

У нашым музеі ёсць некалькі асабліва каштоўных экспанатаў, — кажа шматгадова дырэктар гэтай установы Наталля Лабінцава. — Партрэт маці паэта, яе ліст-успамін, напісаны ва ўзросце 92 гадоў, і зборнікі вершаў з аўтографамі паэта да свайго першага каханя — Алеся Белазаравой. Той самы Алесі, які прысвечаны радкі: «Бывай, абуджана ў сэрцы, дарагая...» («Алеся»).

Сёлета ў музеі значна больш, чым звычайна, наведвальнікаў. Зразумела: 100-гадовы юбілей слаўтага земляка. Едуць школы з суседніх

КУЛЯШОЎСКІЯ САМАТЭВІЧЫ

вёска і суседніх раёнаў — Хоцімскага, Крычаўскага, Клімавіцкага. Запрацаваныя музейныя цяпер — сапраўдны падзея. Восць толькі адна недарэчнасць кладзецца цёплым на памяць пра паэта: сама школа страціла імя Аркады Куляшова.

Але ў Новых Саматэвічах хутка з'явіцца вуліца ў гонар нашага слаўтага земляка, — кажа дырэктар музея. — Сельскі Савет ужо прыняў пастаноўку пра перайменаванне аднаго з пасёлкаў. Ёсць у вёсцы жыхары, якім давялося сустракацца з паэтам.

Пачуўшы пра маю цікавасць да куляшоўскіх мясцін, 74-гадовая Валяціна Якаўлеўна Федзіна адразу настралася на хвалю ўспамінаў: «Першы раз убачыла паэта ў 1960 годзе, але яшчэ раней ведала, што школа, у якой я вучылася, была адбудавана ў 1954-м пры дапамозе Куляшова — за яго грошы ад Дзяржаўнай прэміі «Сцяга брыгады». Мае старэйшыя брат і сястра сябравалі з паэтам і часта разам з ім бывалі ў клубе на даму: Куляшоў любіў прыязджаць на радзіму».

Бацькоўская хата Валяціны Федзінай у колішніх Саматэвічах стала лабіліз Куляшоўскага моста — гэтак з'яўляецца называўся масток праз невялікую ручайку. Месца гэтае ведалі ўсе вясцоўцы. Таксама ведалі, што

Валяціна Федзіна з кнігамі пра Куляшова.

Частка музейнай экспазіцыі, прысвечаная Алеся Белазаравой.

Нотны радок

Евангелле ў гуках

МАЛІТОВЫЕ НАСТРОЙ У СУЧАСНЫМ ТВОРЫ ДЛЯ САЛІСТАЎ, ХОРУ І АРКЕСТРА

Вялікі пост блізка да заканчэння. Час настройвацца і рыхтаваць сябе да асаблівых малітваў у Пакутны тыдзень. Можна настроіцца так, каб сэрца спявала малітвы. І яны інакш асэнсваюцца, нават у наш час, калі здаецца, што крыжовая смерць Хрыста так далёка ад нас.

«Страсці паводле Матфея» — гэта сучасны твор Мітрапаліта Валакаламскага Іларыёна (Алфеева), вядомага як багаслоў і кампазітар. Выкананне яго твора адбылося ў Мінску ў рамках праграмы «Еўрапейскія масты».

Твор быў прадстаўлены ў Вялікай зале Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі. Араторыя «Страсці паводле Матфея» заснавана на тэксце аднаго з чатырох кананічных Евангелляў. І яго гучала: у выкананні артыста Алега Вінарскага. Тэкст узамяніў музычныя часткі: рыцарствы, хары, арый (словы ўзятыя з богаслужэння Пакутнага тыдня). Разам са студэнтамі, якія ўдзельнічаюць у сімфанічным аркестры Беларускай акадэміі музыкі і хоры гэтай навучальнай установы, у выкананні твора ўдзельнічалі вядомыя салісты як з Расіі (Ірына Крыкунова), так і з Беларусі: Алена Сала, Янаш Нялепа, Станіслаў Трыфанюў. Дырыжываў народны артыст Беларусі Аляксандр Ансімаў.

Выкананне араторыі «Страсці паводле Матфея» адбылося пры падтрымцы Міжнароднага грамадскага аб'яднання «Хрысціянскі адукацыйны цэнтр імя святых Мяфодзія і Кірыла», брацтва ў гонар Віленскіх мучанікаў у г. Мінску, Міжканфесійнай місіі «Хрысціянскае сацыяльнае служэнне». Служэнне — і праз музыку, здольную ўзвысіць чалавека: жыццё і смерць Хрыста — прыклад таго, што ў гэтым свеце нішто не дарэмнае, а мы ў ім дзеля таго, каб удасканаліцца сябе.

Ларыса ЦІМОШЫК

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2014 г. (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт положительной записи	2013 год	2012 год
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	3.1.1.	22 931,5	25 044,2
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	3.1.2.	332,8	446,3
4	Средства в Национальном банке	1103	3.1.3.	196 333,3	196 795,9
5	Средства в банках	1104	3.1.4.	74 351,5	74 286,4
6	Ценные бумаги	1105	3.1.5.	-	14 469,3
7	Кредиты клиентам	1106	3.1.6.	301 444,3	381 870,0
8	Производные финансовые активы	1107	-	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	3.1.7.	2 363,6	195,6
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	3.1.8.	162 328,8	116 714,6
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	3.1.9.	22 146,2	176,1
12	Прочие активы	1111	3.1.10.	40 821,6	43 354,9
13	ИТОГО активы	11	3.1.	823 053,6	853 353,3
14	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
15	Средства Национального банка	1201	3.2.1.	46 972,6	46 382,7
16	Средства банков	1202	3.2.2.	38 910,5	69 950,0
17	Средства клиентов	1203	3.2.3.	479 311,6	484 852,5
18	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	3.2.4.	36 155,3	67 810,7
19	Производные финансовые обязательства	1205	3.2.5.	-	-
20	Прочие обязательства	1206	3.2.6.	8 200,1	10 026,3
21	ВСЕГО обязательства	120	3.2.	609 550,1	679 022,2
22	КАПИТАЛ				
23	Уставный фонд	1211	3.3.1.	97 787,3	82 657,0
24	Эмиссионный доход	1212	-	-	-
25	Резервный фонд	1213	3.3.2.	10 212,3	9 719,8
26	Фонд переноски статей баланса	1214	3.3.3.	91 188,2	77 129,0
27	Накопленные прибыли	1215	3.3.4.	14 315,7	4 825,3
28	ВСЕГО капитал	121	3.3.	213 503,5	174 331,1
29	ИТОГО обязательства и капитал	12	-	823 053,6	853 353,3

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2013 г. (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт положительной записи	2013 год	2012 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011	61 370,4	63 647,4	
2	Процентные расходы	2012	49 284,2	60 438,8	
3	Чистые процентные доходы	2011	12 086,2	3 208,6	
4	Комиссионные доходы	2021	39 084,2	38 545,5	
5	Комиссионные расходы	2022	4 142,8	3 693,1	
6	Чистые комиссионные доходы	202	34 941,4	34 852,4	
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	34,3	116,1	
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	34,4.	886,8	
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	34,5.	2 530,0	
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	34,6.	-	
11	Чистые отчисления в резервы	207	34,7.	(4262,4)	
12	Прочие доходы	208	34,8.	13 678,3	
13	Операционные расходы	209	34,9.	60 532,7	
14	Прочие расходы	210	34,10.	7 846,6	
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	-	121,9	
16	Налог на прибыль	212	34,11.	22,2	
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	3,4.	99,7	
18	Базовая прибыль на простую акцию (в рублях)	2	3,4.12.	27 987	
19	Разводненная прибыль на простую акцию (в рублях)	-	-	-	

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2013 г. (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Уставный фонд	Резервный фонд	Накопленные прибыли (убыток)	Фонд переноски статей баланса	Всего капитал
1	2	3	4	5	6	7	8
Раздел I. За год, предшествующий отчетному							
1	Остаток на 1 января 2012 г.	3011	48 785,7	9 719,8	11 698,8	70 882,4	141 086,7
1.1	В том числе: результат от изменений учетной политики (и/или) исправления существующих ошибок	30111	-	-	-	-	-
2	Изменения статей капитала	3012	33 871,3	-	(6873,5)	6 246,6	33 244,4
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	5 492,5	16 707,2	22 199,7
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	7 600,0	x	(7600,0)	x	-
2.3	с учредителями (участниками); внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	30123	11 044,7	-	x	x	11 044,7
2.4	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	-	x	-
2.5	с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	-
2.7	перераспределение между статьями капитала	30125	15 226,6	-	(4766,0)	(10 460,6)	-
2.8	прочие изменения (уменьшение)	30126	-	-	-	-	-
3	Остаток на 1 января 2013 г.	3013	82 657,0	9 719,8	4 825,3	77 129,0	174 331,1
Раздел II. За отчетный год							
4	Остаток на 1 января 2013 г.	3011	82 657,0	9 719,8	4 825,3	77 129,0	174 331,1
4.1	Изменения статей капитала	3012	15 130,3	-	492,5	9490,4	39 172,4
4.1.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	99,7	26 702,0	26 801,7
4.1.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	492,5	(492,5)	-
4.1.3	с учредителями (участниками); внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	30123	12 370,7	-	x	x	12 370,7
4.1.4	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	x	-
4.1.5	с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	-
4.1.7	перераспределение между статьями капитала	30125	2 759,6	-	-	9883,2	(12 642,8)
4.1.8	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-
4.2	Остаток на 1 января 2014 г.	3013	97 787,3	10 212,3	14 315,7	91 188,2	213 503,5

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2013 г. (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт положительной записи	2013 год	2012 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль (убыток)	301211	3.3.4.	99,7	5 492,5
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212	-	26 702,0	16 707,2
2.1	В том числе: переоценка основных средств	3012121	3.3.3.	14 397,5	29 011,7
2.2	переоценка недвижимого имущества и неустановленного оборудования	3012122	-	-	-
2.3	переоценка ценных бумаг	3012123	3.3.3.	12 304,5	(12 304,5)
2.4	переоценка инструментов хеджирования	3012124	-	-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	3012125	-	-	-
3	ИТОГО совокупный доход	30121	-	26 801,7	22 199,7

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2013 г. (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт положительной записи	2013 г.	2012 г.
1	2	3	4	5	6
1	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
2	Полученные процентные доходы	70101	-	57 341,1	63 417,3
3	Уплаченные процентные расходы	70101	-	(49 177,9)	(60 503,6)
4	Полученные комиссионные расходы	70102	-	41 979,3	40 026,1
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103	-	(3 899,3)	(3 473,4)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104	-	116,1	2 290,3
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105	-	-	-
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106	-	396,5	2 139,3
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107	-	-	-
10	Прочие полученные доходы	70108	-	11 614,8	20 018,5
11	Прочие уплаченные расходы	70109	-	(65 489,1)	(58 653,9)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110	-	330,4	(1 679,3)
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах, итого	701	-	(6 788,1)	3 582,1
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в операционных активах	70200	-	(74,4)	(1 537,0)
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201	-	47,1	23 904,6
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202	-	-	8 499,9
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в кредитовых выданных клиентам	70203	-	84 946,5	(10 034,7)
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204	-	-	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205	-	1 793,1	(5 687,5)
20	Чистое снижение (прирост) денежных средств от операционных активов, итого	702	-	86 712,3	15 145,3
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300	-	-	-
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301	-	(31 849,4)	28 485,8
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302	-	(46 963,7)	(37 925,4)
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, выпущенных банком	70303	-	(36 307,1)	(38 813,4)
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304	-	-	-
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305	-	336,7	(137 151,3)
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств, итого	703	-	(114 784,5)	(165 476,9)
28	Чистый поток денежных средств, полученных в форме кредитов, выданных клиентам	707	-	(34 860,3)	(186 679,3)
29	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100	-	(1 977,6)	(2 310,5)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101	-	461,4	23,6
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102	-	-	-
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103	-	-	-
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104	-	-	-
35	Чистый поток денежных средств, полученных от операций с ценными бумагами, удерживаемыми до погашения	71	-	(1 516,2)	(2 286,9)
36	Чистый поток денежных средств, полученных от операций с ценными бумагами, удерживаемыми до погашения (использование) от инвестиционной деятельности	71	-	(1 516,2)	(2 286,9)
37	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
38	Выпуск собственных акций	72101	-	12 370,7	11 044,7
39	Выкуп собственных акций	72102	-	-	-
40	Продажа ранее выкупленных собственных акций	72102	-	-	-
41	Выплата дивидендов	72103	-	-	-
42	Чистый поток денежных средств, полученных (использование) от финансовой деятельности	72	-	12 370,7	11 044,7
43	Изменение ликвидности от операций с денежными средствами и их эквивалентами	73	-	6 215,9	(248,6)
44	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74	-	(17 789,9)	(158 167,7)
45	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	7	x	155 488,1
46	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	7	137 698,2	x

Председатель Правления ЗАО «Трастбанк» В.М. Саксон
 Главный бухгалтер Н.В. Бродик
 Дата подписания «03» марта 2014 г.
 Годовая финансовая отчетность в полном объеме размещена на сайте <http://www.trastbank.by/about-us/financial-statements/> УНП 100789114. Лицензия № 14 от 26.04.2013 г. НБ РБ

21.03.2014 № 32/14-3
 Акционером и Наблюдательному совету ЗАО «Трастбанк» Председателем Правления ЗАО «Трастбанк» Г-же Саксон Валентине Михайловне
 ЗАО «Трастбанк» УНП 100789114. Лицензия № 14 от 26.04.2013 г. НБ РБ

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ по годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности

Закрытого акционерного общества «Трастбанк» за 2013 год, содержащее условно положительное мнение
 Реквизиты аудируемого лица: Закрытое акционерное общество «Трастбанк» (сокращенное наименование банка – ЗАО «Трастбанк»). Адрес Банка: ул. В.И. Игнатенко, 11, 220035, г. Минск, Республика Беларусь; зарегистрирован Национальным банком Республики Беларусь 9 ноября 1994 года, регистрационный номер № 53; УНП 100789114.

Реквизиты аудиторской организации: Общество с ограниченной ответственностью «Грант Торнтон». Адрес: ул. Мелжа, строение 5, корп. 2, административное помещение 1704, 1705, 220113, г. Минск, Республика Беларусь; зарегистрировано решением Минского горисполкома от 12 июля 2013 года, УНП 100024856.

Мы провели аудит прилагаемой годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Закрытого акционерного общества «Трастбанк» (далее – Банк), состоящей из бухгалтерского баланса на 1 января 2014 года, отчета о прибыли и убытках, отчета об изменениях капитала и отчета о движении денежных средств за 2013 год, а также пояснительной записки. Сравнительная информация в прилагаемой годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности подготовлена на основании данных годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Банка за 2012 год, которая подвергнута дополнительной проверке аудиторской организацией, аудиторской отчетностью которой датировано 10 апреля 2013 года (исх. № 09/04-02) и содержит условно положительное мнение.
Ответственность руководства относительно годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности
 Ответственность за подготовку и объективное представление годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь несет руководство Банка. Ответственность руководства Банка заключается в разработке, внедрении и поддержании системы внутреннего контроля и объективного представления годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений, вызванных мошенничеством либо ошибкой; а также в выборе и применении соответствующей учетной политики и определении оценочных значений, адекватных текущим обстоятельствам.
Ответственность аудиторов
 В наши обязанности входит выражение мнения о годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности на основе проведенного нами аудита.
 Мы провели аудит в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь и Международными стандартами аудиторской деятельности. Эти стандарты и требования обязывают нас соответствовать этическим требованиям и планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить разумную уверенность в том, что годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность не содержит существенных искажений.
 Аудит включает в себя проведение процедур для получения аудиторских доказательств по суммам и расчетам по годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности. Эти стандарты и требования ориентируют нас на основании суждений аудитора, включающих оценку риска наличия существенных искажений в годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, вне зависимости от того, являлся ли их причиной мошенничество или ошибка. При оценке данного риска аудитор рассматривает работу системы внутреннего контроля, относящуюся к подготовке достоверной отчетности. Мы не проводим аудит на предмет выявления ошибок, связанных с разработкой соответствующих аудиторских процедур, но не в целях выражения мнения об эффективности работы самой системы внутреннего контроля Банка. Аудит также включает в себя оценку приемлемости оценочных значений, обоснованности оценочных значений, сделанных руководством Банка и оценку общего представления годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности.
 Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства обеспечивают достаточные и надлежащие основания для выражения нашего условно положительного аудиторского мнения.

Основание для выражения условно положительного аудиторского мнения
 По состоянию на 1 января 2014 года Банком не в полной сумме сформирован резерв по кредитной задолженности двух кредитополучателей, имеющих признаки финансовой неустойчивости. Если бы резерв был создан в полном размере, то статьи бухгалтерского баланса на 1 января 2014 года «Кредиты клиентам» и «Накопленные прибыли», а также статьи отчета о прибыли и убытках за 2013 год, «Прибыль (убыток)», прилагаемой годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности должны были быть уменьшены на 4 076,8 миллиона белорусских рублей.
Аудиторское мнение
 По нашему мнению, за исключением корректировок в отношении аспектов, указанных в разделе «Основание для выражения условно положительного аудиторского мнения», прилагаемая годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность достоверно отражает во всех существенных отношениях финансовое положение Закрытого акционерного общества «Трастбанк» на 1 января 2014 года, а также результаты его финансово-хозяйственной деятельности и движение денежных средств за 2013 год, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь, касающимися подготовки годовой бухгалтерской (

ПРАВИЛА РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Великолепная пятерка»

1. Настоящая рекламная Игра называется «Великолепная пятерка» (далее по тексту – Игра или рекламная игра), проводится в соответствии с условиями настоящей Правил (далее по тексту – Правила) с соблюдением требований законодательства Республики Беларусь без визирования с Участником Игры платы.

2. Организатором Игры является Закрытое акционерное общество «Салмон-Графикс», УНП 100843219 (далее – Организатор), зарегистрировано Решением Мингорисполкома от 2 декабря 2008 года. Местонахождение Организатора: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, пом. 11, комн. 43.

3. Игра проводится в период с 15 апреля по 11 июля 2014 года в сети магазинов «5 ЭЛЕМЕНТ» на территории Республики Беларусь:

Город	Адрес
Минск	ул. Маяковского, 146
	пр-т Дзержинского, 104
	ул. Одицова, 20
	пр-т Независимости, 117/4
Борисов	ул. Советская, 14
	ул. Горького, 2
Молодечно	д. Боровая, 7А
	Долгинский тракт, 18В
Солигорск	ул. Строителей, 26
	ул. Железнодорожная, 67
Витебск	пр-т Победы, 15
	пр-т Фрунзе, 81, к. 33А
Орша	ул. Ленина, 26А
	пр-т Текстильщиков, 31
Новополоцк	ул. Молодечанская, 166А
	ул. Октябрьская, 43
Полоцк	ул. Октябрьская, 43
	ул. Московская, 202, корп. 8А
Брест	пр-т Машерова, 17В
	ул. Тельмана, 6
Барановичи	ул. Ленина, 84
	ул. Советская, 97
Линск	ул. Дзержинского, 68В
	ул. Советская, 97
Гомель	пр-т Космонавтов, 61А
	ул. Шоссейная, 109
Жлобин	б-р Дружбы, 11А
	пр-т Космонавтов, 81А
Мозырь	ул. Горького, 91
	ул. Победы, 47
Гродно	ул. Машерова, 12
	пр-т Мира, 25
Лида	ул. Лазаренко, 73Б
	ул. Горького, 26/90
Могилев	ул. Лазаренко, 73Б
	ул. Горького, 26/90
Бобруйск	ул. Лазаренко, 73Б
	ул. Горького, 26/90

4. Категории товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Игра: Товары (услуги), реализуемые (оказываемые) в торговых точках сети магазинов «5 элемент».

5. Призовой фонд Игры:

№	Наименование	Ед. изм.	Кол-во	Цена за ед. бел. руб. с НДС 20%	Всего бел. руб. с НДС 20%
Главные призы					
1	50LN540V Телевизор LED LG	шт.	9	8 953 626	80 582 634
2	BH9520TW Домашний кинотеатр LG	шт.	9	4 931 656	44 384 904
3	32LA620V Телевизор LED LG	шт.	9	4 722 787	42 505 083
4	GA-B439TGMR Холодильник LG	шт.	9	8 199 113,1	73 792 018
5	GA-E409JQA Холодильник LG	шт.	8	4 362 708	34 901 664
6	GA-E409JQA Холодильник LG	шт.	1	4 311 112	4 311 112
7	F12A8HD Стиральная машина LG	шт.	9	4 295 317,1	38 657 854
8	F80B8MD Стиральная машина LG	шт.	1	3 301 554	3 301 554
9	F80B8MD Стиральная машина LG	шт.	8	3 317 177	26 537 416
Ценные призы					
1	BP430K Blu-Ray проигрыватель LG	шт.	5	955 148	4 775 740
2	BP430K Blu-Ray проигрыватель LG	шт.	1	1 060 808	1 060 808
3	BP430K Blu-Ray проигрыватель LG	шт.	3	1 002 022	3 006 066
4	BP430K Blu-Ray проигрыватель LG	шт.	21	993 462	20 862 702
5	LG-D686 белый Сотовый телефон GSM LG Optimus G Pro Lite Dual	шт.	9	2 873 088	25 857 792
6	LG-P713 белый Сотовый телефон GSM LG	шт.	9	1 597 320	14 375 880
7	MS20F22DY Микроволновая печь LG	шт.	60	587 892	35 273 520

Призовой фонд игры в размере 454 186 747 (четыреста пятьдесят четыре миллиона сто восемьдесят шесть тысяч семьсот сорок семь) белорусских рублей формируется за счет имущества Заинтересованного лица.

6. В Игре могут принять участие физические лица, проживающие на территории Республики Беларусь в период проведения Игры (далее по тексту Участник), с учетом ограничений, изложенных в настоящих Правилах.

В случае если в Игре принимают участие лица, не достигшие совершеннолетия либо ограниченно дееспособные лица, то участие таких лиц осуществляется строго в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и настоящими Правилами, в т.ч. посредством их законных представителей.

Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства, а также члены комиссии.

7. Права Участников Игры. Участник Игры имеет право:
 - 7.1. ознакомиться с Правилами Игры;
 - 7.2. принимать участие в Игре на условиях, определенных Правилами;
 - 7.3. получать соответствующие Призы (при условии соблюдения указанных ниже условий);
 - 7.4. иные права, предусмотренные законодательством Республики Беларусь.

Каждый Участник может принимать участие в Игре неограниченное количество раз.

8. Права и обязанности Организатора. Организатор имеет право в рамках Игры:
 - 8.1. размещать рекламные и иные материалы;
 - 8.2. проводить интервью с Победителями и Участниками Игры, производить фото- и видеосъемку указанных лиц;
 - 8.3. иные права, предусмотренные законодательством Республики Беларусь.

9. Создание комиссии по проведению Игры. Для контроля за соблюдением правил Игры, утверждения результатов, подведения итогов по результатам проведения розыгрышей Игры, Организатором создается комиссия по ее проведению в следующем составе:

- Председатель:
- Калейца Наталья Владимировна, руководитель сектора маркетинговых коммуникаций, ЗАО «Платио».
- Члены комиссии:
- Фещенко Дмитрий Фёдорович, директор ЗАО «Салмон-Графикс».
 - Стельмах Александр Петрович, заместитель директора по правовым вопросам ООО «Медиа-Крема».
 - Юрина Александра Сергеевна, специалист по продвижению товаров и услуг, ЗАО «Салмон-Графикс»;
 - Замойская Анастасия Владимировна, специалист отдела рекламных проектов, ЗАО «Салмон-Графикс».

10. Описание Игры. Для участия в Игре необходимо в период с 15 апреля 2014 года по 31 мая 2014 года включительно:

- 10.1. Приобрести в любой из торговых точек сети магазинов «5 ЭЛЕМЕНТ», указанных в пункте 3 настоящих Правил, один или несколько товаров (услуг) стоимостью 1 000 000 белорусских рублей и более (каждый товар (услугу)).
- 10.2. Получить и заполнить на кассе торговой точки, в которой совершалась покупка, анкету, указав печатными буквами следующие данные: фамилию, имя, отчество; почтовый адрес Участника: почтовый индекс, область, район, населенный пункт, улица, дом, корпус, квартира; номер мобильного телефона для связи в международном формате +375 XX XXXXXX; дата рождения.

На каждый приобретенный товар (услугу) стоимостью 1 000 000 белорусских рублей и более Участник заполняет отдельную анкету.

10.3. Отправить письмо по адресу: 220073, г. Минск, а/я «5 элемент» с вложенной в него одной заполненной анкетой. Анкета Участника состоит из 2 частей с идентичными порядковыми номерами. К одной части анкеты продавцом торговой точки крепится чек (чеки), ко второй части анкеты крепится копия чека (чеков), подтверждающего покупку товаров (оказание услуг) на сумму указанную в п. 10.1. со штампом торговой организации, в которой был приобретен товар (оказана услуга), с подписью ответственного лица.

Одна часть анкеты с чеком (чеками) остается у участника игры, вторая часть анкеты с копией чека (чеков) и с заполненными данными участника отправляется по почте Организатору. Каждая анкета отправляется в отдельном письме.

10.4. К участию в Игре не принимаются:

- 10.4.1. письма, отправленные не в сроки, указанные в п. 10.2. настоящих Правил;
- 10.4.2. письма, отправленные позднее 31 мая 2014 года (по почтовому штампу отправления) и полученные позднее 6 июня 2014 года (по почтовому штампу получения);
- 10.4.3. письма, посланные по почте не с территории Республики Беларусь. Пункты отправления определяются по почтовому штампу отправления на конверте;

10.4.4. письма и/или Анкеты, заполненные неразборчиво либо содержащие неточную или недостоверную информацию в соответствии с настоящими Правилами.

10.5. Все письма, в том числе письма, указанные в подпунктах 10.4.1.-10.4.4., Участником не возвращаются и хранятся у Организатора. Организатор не вступает в споры и не является свидетелем в случае возникновения споров об определении авторства той или иной анкеты.

10.6. Участник вправе участвовать в данной Рекламной игре неограниченное количество раз с учетом требований, предусмотренных настоящими Правилами.

10.7. Каждому письму с анкетой Участника присваивается уникальный порядковый номер, данный номер наносится на карточку, которая впоследствии участвует в непосредственном розыгрыше призов. При наличии в письме Участника более одной анкеты, соответствующей требованиям настоящей Правил, письмо Участника также присваивается один уникальный порядковый номер.

11. Порядок проведения и условия розыгрыша призов. 11.1. Все Участники Игры, выполнившие условия, указанные в п.10 и приобретшие товар (услугу) стоимостью 1 000 000 до 2 999 950 белорусских рублей включительно, участвуют в розыгрыше следующих призов:

- Главные призы:
- 1) Телевизор LED LG 32LA620V – 9 (девять) штук;
 - 2) Холодильник LG GA-E409JQA – 9 (девять) штук;
 - 3) Стиральная машина LG F80B8MD – 9 (девять) штук;
- Ценные призы:
- 1) Сотовый телефон GSM LG LG-P713 черный – 9 (девять) штук;
 - 2) Blu-Ray проигрыватель LG BP430K – 30 (тридцать) штук;
 - 3) Микроволновая печь LG MS20F22DY – 30 (тридцать) штук.

11.2. Розыгрыш призов проводится в три этапа: I этап – 2 мая 2014 года в 15.00 – в розыгрыше принимаются участие письма (анкеты), полученные Организатором с 15 апреля 2014 года по 24 апреля 2014 года (по почтовому штампу получения);

II этап – 23 мая 2014 года в 15.00 – в розыгрыше принимаются участие письма (анкеты), полученные Организатором с 25 апреля 2014 года по 16 мая 2014 года (по почтовому штампу получения);

III этап – 13 июня 2014 года в 15.00 – в розыгрыше принимаются участие письма (анкеты), полученные Организатором с 17 мая 2014 года по 6 июня 2014 года (по почтовому штампу получения).

Розыгрыш призов проводится в офисе Организатора по адресу: 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, офис 206.

11.3. За ходом розыгрышей призов следит комиссия по проведению Игры (далее – Комиссия). Итоги розыгрыша призов Игры фиксируются в Протоколе Комиссии, который составляется и подписывается присутствующими членами комиссии.

11.4. Порядок проведения розыгрышей – случайная выборка членами Комиссии карточек с уникальными порядковыми номерами писем с анкетами Участников.

Все карточки с номерами, соответствующими уникальным номерам писем Участников, участвующие в розыгрыше призов, записываются в лототрон и перемешиваются, затем члены Комиссии из лототрона поочередно извлекают необходимое количество карточек, равное количеству разыгрываемых в данном розыгрыше призов, в соответствии с последовательностью (п.11.1) розыгрыша призов (сначала Главные призы, затем – Ценные призы).

Члены комиссии проверяют письма с анкетами Участников, соответствующие номерам извлеченных из лототрона карточек на соответствие требованиям настоящих Правил. В случае несоответствия, данные письма с анкетами Участников исключаются из дальнейшего розыгрыша. Данная информация фиксируется при подписании Протокола Комиссии.

Члены комиссии вытягивают следующую карточку с номером, до тех пор, пока письмо с анкетой, соответствующее данному номеру не будет удовлетворять условиям, предусмотренным в п.10. настоящих Правил. Указанная процедура случайного определения Победителей розыгрыша, продолжается до тех пор, пока не будут разыграны Главные и Ценные Призы розыгрыша.

11.5. В каждом розыгрыше будут разыграны следующие призы в указанной последовательности: Для участников, приобретших товар (услугу) стоимостью 1 000 000 – 2 999 950 белорусских рублей включительно:

- Главные призы:
- 1) Телевизор LED LG 32LA620V – 3 (три) штуки;
 - 2) Холодильник LG GA-E409JQA – 3 (три) штуки;
 - 3) Стиральная машина LG F80B8MD – 3 (три) штуки.
- Ценные призы:
- 1) Сотовый телефон GSM LG LG-P713 черный – 3 (три) штуки;
 - 2) Blu-Ray проигрыватель LG BP430K – 10 (десять) штук;
 - 3) Микроволновая печь LG MS20F22DY – 10 (десять) штук.

Для участников, приобретших товар (услугу) стоимостью 3 000 000 белорусских рублей и более:

- Главные призы:
- 1) Домашний кинотеатр LG BH9520TW – 3 (три) штуки;
 - 2) Телевизор LED LG 50LN540V – 3 (три) штуки;
 - 3) Холодильник LG GA-B439TGMR – 3 (три) штуки;
 - 4) Стиральная машина LG F12A8HD – 3 (три) штуки.
- Ценные призы:
- 1) Сотовый телефон GSM LG (Optimus G Pro Lite Dual) LG-D686 белый – 3 (три) штуки;
 - 2) Микроволновая печь LG MS20F22DY – 10 (десять) штук.

11.6. Организатор отправляет победителям по указанному Участником в письме адресу заказное письмо с уведомлением в течение 10 (десяти) дней с момента проведения розыгрыша.

12. Выдача призов Победителям Игры. Для получения призов Победители обязаны лично либо через доверенное лицо (на основании нотариально заверенной доверенности и при предъявлении доверенного лица документов, удостоверяющих его личность, в срок не позднее 11 июля 2014 года включительно в рабочие дни с 11.00 до 17.00, явиться в Офис Организатора по адресу: 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, офис 206 и предоставить ему копию паспорта (вида на жительство и т.п. документа) Победителя (вида на жительство и т.п. документа).

В случае отказа Победителем является несовершеннолетнее или ограниченно дееспособное лицо – необходимо предоставить документы, подтверждающие личность такого представителя, а также документы, подтверждающие полномочия представителя (свидетельство о рождении несовершеннолетнего (предоставляют родители), иные документы, предусмотренные законодательством и подтверждающие право представлять интересы несовершеннолетнего или ограниченно дееспособного лица).

В случае отказа Победителя от получения приза, непредоставления документов, указанных в настоящем пункте, отказа от подписания документов, необходимых для выдачи ему приза (в т.ч. содержащих обязательство по уплате налогов, предусмотренных законодательством Республики Беларусь) или неполучения приза в установленные сроки и в установленном порядке, Победитель теряет право на получение приза, и приз данного Победителя передается Организатором Заинтересованному лицу, за счет которого был сформирован Призовой фонд.

Выплата денежного эквивалента стоимости приза или замена его на другой приз не допускается.

Участники Игры, претендующие на получение призов, обязаны заполнить и подписать все необходимые для их получения документы, предоставляемые Организатором, в т.ч. содержащих обязательство по уплате налогов, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

Победители, получившие призы, обязаны исполнять все обязательства по уплате в бюджет Республики Беларусь причитающихся налогов и нести ответственность за неисполнение данного обязательства. Начисление, удержание и перечисление подоходного налога осуществляется в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.

С момента передачи призов Победителям к последним переходят все риски и обязательства, связанные с владением, пользованием и распоряжением призов.

Организатор не оплачивает участникам Игры расходы, связанные с проездом к месту получения призов.

Участники соглашаются давать рекламные интервью об участии в Игре, в том числе по радио, телевидению, в Интернете, а равно и в иных средствах массовой информации, а также участвовать в фото- и видеосъемке для изготовления графических рекламных материалов без уплаты за это какого-либо вознаграждения. Все права, в т.ч. исключительные имущественные права на такие интервью и результаты съемки, будут принадлежать Организатору.

Факт участия в Игре подразумевает, что все Участники соглашаются с тем, что их личные данные и иные материалы о них могут быть использованы Организатором или Заинтересованным лицом с целью распространения информации об Игре, результатах ее проведения и т.п. в рамках данной рекламной игры.

14. Информация об Игре, публикация Правил Игры. Настоящие Правила до начала Игры подлежат государственной регистрации в Министерстве торговли Республики Беларусь и опубликованию вместе с реферативными их государственной регистрации в газете «Звязда» до начала Игры.

Информация об Игре, полные Правила рекламной игры и результаты Игры подлежат опубликованию на сайте: www.5element.by.

Информация о результатах розыгрыша призов также будет опубликована на сайте www.5element.by не позднее 22.06.2014 г. включительно.

Результаты Игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» не позднее 01.07.2014 г.

Дополнительную информацию об Игре можно получить по телефону «горячей линии» 275 ежедневно с 9.00 до 21.00.

15. Заполнение Участником Игры анкеты автоматическим подражает озабоченности с полным текстом настоящих Правил и согласие Участников Игры с условиями участия в Игре, полные Правила рекламной игры и результаты Игры подлежат опубликованию на сайте: www.5element.by.

Информация о результатах розыгрыша призов также будет опубликована на сайте www.5element.by не позднее 22.06.2014 г. включительно.

Результаты Игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» не позднее 01.07.2014 г.

Дополнительную информацию об Игре можно получить по телефону «горячей линии» 275 ежедневно с 9.00 до 21.00.

15. Заполнение Участником Игры анкеты автоматическим подражает озабоченности с полным текстом настоящих Правил и согласие Участников Игры с условиями участия в Игре, полные Правила рекламной игры и результаты Игры подлежат опубликованию на сайте: www.5element.by.

Информация о результатах розыгрыша призов также будет опубликована на сайте www.5element.by не позднее 22.06.2014 г. включительно.

Результаты Игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» не позднее 01.07.2014 г.

Дополнительную информацию об Игре можно получить по телефону «горячей линии» 275 ежедневно с 9.00 до 21.00.

15. Заполнение Участником Игры анкеты автоматическим подражает озабоченности с полным текстом настоящих Правил и согласие Участников Игры с условиями участия в Игре, полные Правила рекламной игры и результаты Игры подлежат опубликованию на сайте: www.5element.by.

Информация о результатах розыгрыша призов также будет опубликована на сайте www.5element.by не позднее 22.06.2014 г. включительно.

Результаты Игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» не позднее 01.07.2014 г.

Дополнительную информацию об Игре можно получить по телефону «горячей линии» 275 ежедневно с 9.00 до 21.00.

15. Заполнение Участником Игры анкеты автоматическим подражает озабоченности с полным текстом настоящих Правил и согласие Участников Игры с условиями участия в Игре, полные Правила рекламной игры и результаты Игры подлежат опубликованию на сайте: www.5element.by.

Информация о результатах розыгрыша призов также будет опубликована на сайте www.5element.by не позднее 22.06.2014 г. включительно.

Результаты Игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» не позднее 01.07.2014 г.

Дополнительную информацию об Игре можно получить по телефону «горячей линии» 275 ежедневно с 9.00 до 21.00.

15. Заполнение Участником Игры анкеты автоматическим подражает озабоченности с полным текстом настоящих Правил и согласие Участников Игры с условиями участия в Игре, полные Правила рекламной игры и результаты Игры подлежат опубликованию на сайте: www.5element.by.

Даты Падзеі Людзі

Міжнародны дзень палёту чалавека ў космас. Генеральная Асамблея ААН паводле рэзалюцыі, прынятай 7 красавіка 2011 года на 65-й сесіі, абвясціла 12 красавіка Міжнародным днём палёту чалавека ў космас, які будзе штогод адзначацца на міжнародным узроўні ў азнаменаванне пачатку касмічнай эры для чалавецтва.

1890 год — нарадзіўся (вёска Шафорсы, цяпер Наваградскі раён) Янка Нёманскі (Пятровіч Іван Андрэвіч), беларускі пісьменнік, грамадскі дзеяч, акадэмік НАН Беларусі (1928). У 1909 годзе скончыў Нясвіжскую настаўніцкую семінарыю, затым вучыўся ў Петраградскім універсітэце. З 1918 года працаваў у Беларускай нацыянальнай камісарыяце, у 1918-19 гадах сумесна з Цішкам Гартным рэдагаваў газету «Дзяніч». З 1922 года ў Мінску. Працаваў у плавана-эканамічных органах рэспублікі, быў намеснікам старшын Дзяржаўнага БССР. У 1929-31 гг. абавязковы сакратар Беларускай АН і адначасова вучоны сакратар Інстытута эканомікі НДІ прамысловасці. Прымаў удзел у рабоце Інбелкульту. Апублікаваў больш за 30 навуковых і літаратурных работ. Работар артыкулаў па пытаннях эканомікі, гісторыі і культуры Беларусі, а таксама рамана «Драпежнікі», апавесці «Партызаны», аповяданні. У 1937-м рэпрэсаваны і асуджаны да выключнай меры пакарання. Рэабілітаваны ў 1957 годзе.

1839 год — нарадзіўся (вёска Кімбарова Смаленскай губерні) Мікалай Пржэвальскі, вядомы расійскі падарожнік, першы даследчык прыроды Цэнтральнай Азіі. Гэты вучоны-природазнавец правёў у пяці экспедыцыях 11 гадоў свайго жыцця. Агульная працягласць яго рабочых маршрутаў склала 31500 кіламетраў. Падчас навуковых экспедыцый Пржэвальскі сабраў багатыя заалагічныя калекцыі, адкрыў некалькі новых відаў жывёл, уключаючы дзікага вярблюда, дзікага каяна, мядзведзя-пішчухада. Яго гербарый змяшчае каля 16 тысяч экзэмпляраў раслін, з якіх 218 відаў і 7 родаў былі апісаны ўпершыню. У 1891 годзе Руская географічнае таварыства заснавала сярэбраны медаль у гонар Пржэвальскага і прымяю яго імя, а таксама ўстанавіла помнік у Аляксандраўскім садзе Санкт-Пецярбурга.

1953 год — нарадзіўся (вёска Замашаны Калінкавіцкага раёна) Сямён Пятровіч Кундас, беларускі вучоны ў галіне электраной тэхнікі і тэхналогіі, доктар тэхнічных навук (1998), прафесар (2000). Аўтар навуковых прац па камп'ютарнай мадэляванні цэпафізічных і дынамічных працэсаў, структурных і фазавых пераўтварэнняў пры апрацоўцы матэрыялаў электрафізічнымі метадамі, па распрацоўцы камп'ютарна-кіраванага тэхналагічнага абсталявання, аўтаматызаваных навуковых сістэм. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (2000).

Было сказана

Кузьма ЧОРНЫ, пісьменнік, драматург, публіцыст:
«Калі я жыць буду ў родным месцы, дык я не дапушчу, каб на ім было гола і пуста».

Смелія, расшуканы асобы, яны стойка процістаяць няўдачам, умела выкарыстоўваючы назапашаны вопыт. Яны дакладна атраць мту, але імкненне атрымаць усёбаковае развіццё нярэдка аздаецца іх ад галоўнага шляху. Яны павінны абмяжоўваць сябе адной сферай, каб не выглядаць бестурботнымі страказамі. Не бяцца рызкіх вымераў, таму што вераць, што поспех прыходзіць да тых, хто ідзе да яго па лязе нажа. Яны схільныя да змацыйнай нераўнавагі, ім неабходна знайсці баланс паміж «жадаю» і «магу» для таго, каб дабіцца поспеху і пазбегнуць рэзкіх скачкоў ад думкі да дзеяння.

